

מגזין הבולאים בישראל

גליון מס' 15
סיוון תשנ"ה
יוני 1995

המחיר 9 ש"ח

כל הנפקות ספטמבר – פרסום בכורה
מיספוסים ושערוריות
ירושלים מתכוננת ל"3000"
המסחר ב"מזכרות-השוואה"
הענק הסיני מתעורר

על הפרק

מנוי שנתי:
45 ש"ח

מגזין הבולאים
בישראל

גליון מס' 15
יוני 1995

מ"ל: התאחדות בולאי ישראל,
העורך: שלמה שמגר

רח' פינסקר 2 ת.ד. 4523 ת"א 61045

טלפון ופאקס: 03-295547

הפקה: אורפז 2000, דרך בן-צבי 84 ת"א
טל. 03-6812180

ולא לשכוח" יותר מכל שמירה של חומר במרתף מוזיאוני זה או אחר. אוספים רבים כאלה מוכרים היטב בארץ ובעולם וזוכים להערכה רבה בקרב המבקרים בתערוכות בולאיות". סוחר-בולים הם מיסלקה חשובה למיסמכים היסטוריים מן הסוג הזה. במידה שאינם חוטאים לטעם הטוב, הם ממלאים תפקיד-תיווך, שבתנאים של שוק חופשי, אין איש רשאי לשלול מהם. אין עינינו צרה בפרנסתם. כל מה שאנו מבקשים הוא, שיזכרו, כי הפונקציה שלהם היא לשרת את לקוחותיהם. אסור להם להוציא שם רע לאיסוף בולים ויודאיקה ע"י יצירת רושם מוטעה, שזהו תחביב מקאברי לאגרי מזכרות טרגיות. ושכרו של המחקר ההיסטורי רק ייצא בהפסדו, אם במקום אספנים פרטיים חרוצים המטפחים את הנושא בשקידה, יטפלו בו בלעדית פקיד-ארכיונים, שעיקר מיומנותם בתיוק.

ההשתתפות המסיבית של מציגים מאירופה בתערוכת "ירושלים 3000" עוררה אצל אספנים ישראלים שונים טענות ומענות על קיפוח, כביכול, של הבולאות המקומית. הכל מבינים, כמובן, שתערוכה בקנה-מידה לאומי אינה מסגרת של גומי, שאפשר לדרוש לתוכה מוצגים ללא-שיעור. ההיקף של תערוכות מסוג זה מצומצם ממילא עקב התנאים הפיסיים. יתרה מזו: מארגני תערוכות מגיעים אט-אט למסקנה, שכל המוסיף גורע. מרוב יער – אין רואים את העצים. המבקר הממוצע אינו מסוגל לעכל בשיוט אחד בתצוגה יותר מאשר אלף-אלפיים מסגרות. ואין שהות מספקת כדי להתעכב אלא בריפוף על מיספר מוגבל של מסגרות המעניינות את המבקר באורח אישי. התערוכות העולמיות המורכבות מעד ארבעת אלפים מסגרות מתגלות כבומרנג. (סוף בעמוד 31)

בתום-לב. אם הם יתעקשו על כך בתוקף, ייעלמו הפריטים החריגים מתוך הקטלוגים של המכירות. ציבור-הבולאים חייב לעמוד על הפרדה מוחלטת והוא גם מסוגל להשיג אותה. זהו היבט אחד – והדחוף ביותר – של הענין, שהוציא את דעת-הקהל בישראל מכליה בראשית אפריל. אך יש, כמובן, היבטים נוספים וחשובים אף הם.

אמצעי-התקשורת, שחשפו והוקיעו את הסנסציה, איבדו את הענין בה, למעשה, לאחר שמנהל חברת "זודיאק" הודיע, כי ישלף את ה"סבון" המדומה ופריטים בעייתיים אחרים מתוך המכירה הפומבית. לגבי העתונות, הרדיו והטלוויזיה, שחגגו את נצחון התבונה, הרגישות והטעם הטוב, נגזר בזאת "התיק" ושלוש על ישראל. אין לך, כדברי הפיתגם העתונאי, דבר מת יותר מן העתון של אתמול...

האמת היא, שהתקשורת ההמונית על כל ענפיה לא השכילה להתמודד עם הבעיה לעומק. בקרב כתבים ופובליציסטים נוצר הרושם אשר שודר גם לקהל הרחב – שכל "עיסוק" בפריטים שעברו את השואה הוא בחזקת חילול זכר ששת מיליוני קדושינו. במקום לשוחח עם בולאים, ראינו העתונאים ניצולי-שואה ופסיכולוגים שאין להם מושג קלוש בנושא, ובסך-הכל הפיצו אוריה של היסטוריה ויחס של מיאוס כלפי "בולאים" שכביכול אינם בוחלים באמצעים על מנת להשיג הפצ'קודש, שמקומם במוזיאון. לסערות-הרגשות בציבור תרמה, בלי ספק, ההיתממות של חוגים מקורבים ל"יד ושם", שעניינם נפקחו פתאום ושי"הופתעו" לראות ולשמוע, שיש "מיסחור" של נכסים שבעצם מיצווה להעבירם למוסד הירושלמי...

נו, באמת, אחרי עשרות שנים, העמדת-הפנים הנאיבית הזאת, כבר גובלת ממש בהאחות עיני הציבור! מה הם רוצים, שכל חומר היסטורי, לרבות מכתבים מן השואה – והלא יש רבבות-רבבות שכאלה! – יתוייק אך ורק אצלם בירושלים? האם ל"יד ושם" יש מונופול על תיעוד הנושא והאם מסוגלים שם בכלל, להתגבר על ריכוז כל החומר הרלבנטי העצום? בקיבוץ לוחמי-הגיטאות ובקיבוץ תל-יצחק יש יהודים מסורים המטפלים בהיבט הדוארי של חורבן עמנו באירופה בשיטתיות ובהתמדה ויש אוספים פרטיים מרשימים, שגם הם שומרים על גחלת ההתעניינות. בצדק פסק הועד-הפועל של התאחדות בולאי-ישראל, כי "יש לעודד את האיסוף (וממילא גם את המסחר) במכתבים ששרדו מהמחנות. זאת – מכיוון שאוספי תולדות-הדואר של תקופת-השואה המוצגים לעתים קרובות, יש להם השפעה חינוכית חשובה והם יעילים בהשגת המטרה של "לזכור

בעיצומה של שערורית הופעת "הסבון משומן-יהודים" בקטלוג של בית-המכירות הפומביות "זודיאק סטמפס" בתל-אביב, קיים הועד-הפועל של התאחדות בולאי-ישראל דיון "אד-הוקי" בתופעה המזוויעה הזאת, שהעידה על אטימות וחוסר-טקט מצד המעורבים בפרשה. היו דעות לכאן ולכאן וסוכם להימנע מהבעת דעה רשמית, "כל עוד אין קשר ישיר לבולאות ולענף תולדות-הדואר שבה".

לכאורה, הכל פשוט וברור: סבון ו"פריטי-שואה" דומים אין להם שום שייכות לבולאות, לא תימטית ולא כל שכן מסורתית. לפי כך אין נציגיו של ציבור הבולאים המאורגן נדרשים לנקוט עמדה. ברם, הם, בהחלט, חייבים להרים קול שאגה נגד העירבוב של מין בשאינו מינו: "למזכרות" אימים מן הסוג המחריד וסר-הטעם הזה, אין מקום בקטלוגים של מכירות פומביות המתיימרות לשרת את קהל הבולאים. יש לבער אובייקטים כאלה מתוך רשימות-ההיצעים אחת ולתמיד. רוב לקוחותיהם של מארגני המכירות הפומביות הם אספני-בולים וחומר דוארי

תוכן הענינים

2	על הפרק
3	ירושלים 3000
4	הנפקות ה-12 בספטמבר
5	פיספוסים
7	חידושים ושינויים בישראל
9	יו"ר רשות-הדואר בארה"ב
10	יודאיקה
14	מד-נקבוב – עזר חיוני
15	חב"ד ב"עסקי-בולאות"
	מה מסמל סמל-הדואר?
16	שיח-בולאים
17	קנסות על רמאויות קטנות
	מכירות פומביות
	תערוכה ראשונה בשומרון
18	ירדן ומרוקו קורצות
19	שוד לפני ההופעה
20	שלושת האחים ווינר
	איסוף גלויית-מירב
21	מכתבים למערכת
23	הבולאות בסין
27	כל הנפקות חו"ל
31	היצע וביקוש

כל מה שעליך לדעת על "ירושלים 3000"

אגף הנוער:

עד גיל 15: 1-3 מסגרות.
16-17: 2-4 מסגרות.
18-19: 3-4 מסגרות.
20-21: 3-5 מסגרות.

באגף הספרות אין הגבלה על היקף התצוגה.

דמי ההשתתפות באגפי התחרות הם כדלקמן:
אוספי בוגרים — 30 ש"ח למסגרת (10\$)
אגף הספרות — ללא תשלום
אגף הנוער — ללא תשלום
אגף מחוץ לתחרות — ללא תשלום.

דמי ההשתתפות יועברו לוועדה המארגנת עד ליום 15 בספטמבר 1995 הוועדה המארגנת תעמיד לרשות חבר השופטים את המדליות הבאות:
זהב גדול, זהב, כסף מזהב גדול, כסף מזהב, כסף גדול, כסף, ארד מוכסף, ארד.

כן יוענקו הפרסים הבאים:

פרס "ירושלים 3000".
פרס מיוחד לאגף ארץ הקודש ויודאיקה,
פרס מיוחד לאגף הכללי,
פרס מיוחד לאגף הספרות ועוד.

הוועדה המארגנת דאגה לשריין בשטח התערוכה מקום לדוכני הסוחרים בגודל של 3x2 מטר. בכל דוכן שלושה קירות ודלפק מכירה. בכל דוכן יוצבו שני כסאות וארון ברזל. מתחת לדוכן המכירה שטח אכסון (לא נעול). המחיר כולל שלט עם שם הסוחר ורישום בקטלוג התערוכה. מחיר דוכן יחיד 1200\$, דוכן כפול 2200\$. הסוחרים מישראל ישלמו בש"ח.

הוועדה המארגנת מציעה שטח פרסום בקטלוג התערוכה. המחירים הם כדלקמן: עמוד שלם (בשטח נטו 15x21 ס"מ) — 230\$. חצי עמוד — 120\$. רבע עמוד — 65\$. נוסח המודעה בקטלוג ועיצובה חייבים להגיע לוועדה המארגנת לא יאוחר מ-15 באוקטובר 1995.

חיפה: שלום ברגר, ת.ד. 78, קרית ביאליק 27100 טל. 04-750332.
תל-אביב: יואל סלוצקי, ויסוצקי 1/12, תל אביב 62338 טל. 03-6050186.

"ירושלים 3000" תכלול כ-550 מסגרות תצוגה בגודל של 96 ס"מ רוחב ו-118 ס"מ גובה. כל מסגרת מכילה 16 דפי תצוגה תקינים בגובה מרבי של 30 ס"מ כל אחד.
מציג מישראל המגיש טופס רישום חייב להיות רשום באחת העמותות החברות בהתאחדות בולאי ישראל.

"ירושלים 3000" היא תערוכה ברמה הלאומית, הפתוחה רק לאוספים שזכו בתערוכות קודמות באגף הלאומי — במדליות כסף ומעלה. אם טרם השתתף באגף הלאומי, באגף ארצי — במדליות כסף ומעלה. אוספים אשר עדיין לא הוצגו, יוכלו להשתתף אם נבדקו והומלצו להשתתפות על-ידי הוועדה הפילטלית ואושרו על ידי המתאם מטעם ההתאחדות.

חובה על המציג להשתמש בשפה העברית בכותרת האוסף, בהקדמה ובתוכנית. המציג יהיה רשאי להגיש יחד עם התצוגה תרגום של הנ"ל לאנגלית, גרמנית או צרפתית.

עם הגשת טופס הרישום על המציג לתת תיאור מתומצת של התצוגה (כ-25 מילים). המציג רשאי לצרף צילום של פריט מיוחד מתוך התצוגה והסבר קצר על אותו פריט. תיאורים מתומצתים כנ"ל וצילומים נבחרים יפורסמו בקטלוג התערוכה על פי שיקולי ועדת הפרסומים.

מספר המסגרות המזערי והמרבי לכל תצוגה באגפי התחרות הוא:
אוספי בוגרים: אוספים שהשיגו מדליה מזהבת או פחות בתערוכה לאומית — 5 מסגרות.
אוספים המוצגים לראשונה באגף הלאומי — 4 מסגרות. במקרים חריגים, תוכל הוועדה הפילטלית לאשר מספר מסגרות שונה. מזהבת גדולה או יותר — 7 מסגרות.

תערוכת הבולים הלאומית "ירושלים 3000" בהשתתפות מציגים מבולגריה, גרמניה, לוכסמבורג, צרפת וישראל תיערך בבנייני האומה בירושלים בחג החנוכה התשנ"ו, ממוצאי שבת 16 בדצמבר 1995 ועד יום המישי 21 בדצמבר 1995. התערוכה נערכת בחסות ארגון הבולאים האירופי FEPA, שרת-התקשורת בממשלת ישראל, ראש-העיר ירושלים, חברות "בזק" ו"אל אל" ובמימון השירות הבולאי. היא תכלול את האגפים והמדורים הבאים: אוספים מוזמנים (מחוץ לתחרות) ארץ הקודש ויודאיקה, האגף הכללי, אגף הנוער, ספרות. התערוכה מאורגנת ע"י העמותה הירושלמית לבולאות והתאחדות בולאי ישראל ובשיתוף פעולה עם רשות הדואר.

הנהלת התערוכה מורכבת כדלקמן:

- יו"ר: משה בורשטיין
- נשיא כבוד: משה ויגוצקי
- ועד פילטלית: מרדכי סונדק (יו"ר)
- נחום שרשבסקי
- צבי שמעוני
- מזכיר: נחום שרשבסקי
- פרסומים: נחום שרשבסקי (יו"ר)
- צבי שמעוני
- משה בורשטיין
- גזבר: מרדכי סונדק
- ביצוע טכני ובטחון: משה בורשטיין
- ארועים: יחסי ציבור ואירוח: משה בורשטיין, עוזר רוטנברג
- נוער: דניאל גרינברג
- צבי סמדר
- מדליות ודיפלומות: חיים בסן
- סוחרים: משה בורשטיין.

מתאם התערוכה מטעם התאחדות בולאי ישראל: יגאל נתנאל

נציגים בארץ:

נציג כללי וירושלים: נחום שרשבסקי, ת.ד. 3768, ירושלים 91036. טל. 02-435139
איל"ת: זהר נוי, ת.ד. 62029, ת"א 61620. טל. 03-5372423
באר שבע: שמחה בלושייטן, ת.ד. 239, באר שבע 84100. טל. 07-434942.

ברכת מר משה בורשטיין יו"ר תערוכת הבולים האירופית "ירושלים 3000"

תערוכת הבולים "ירושלים 3000" מתקיימת בבירה, בחג האורים במסגרת חגיגות שלושת אלפים לייסודה של ירושלים על ידי דוד המלך. תערוכת בולים הינה חג לנו הבולאים. הבה נתרום כולנו לכך שחגנו יהיה חגם של כל באי התערוכה!

ראש כבש וירושלים בראש שמחתנו

פרידמן. הבול הראשון מראה נוף מודרני של בירתנו ושני הנותרים – היבטים ציוריים היסטוריים של הר הבית ונעים-זמירות-ישראל. שלושת הבולים הללו ירכזו שנית בגליונית שתונפק לרגל תערוכת-הבולים "ירושלים 3000" בחודש דצמבר. בנוסף לכך צפויה בספטמבר גם מעטפה מביילת חדשה, ללא עריק, בארץ

בגרמניה ונמצא כיום במוזיאון ישראל בירושלים, תיק לטלית, שנתפר במרוקו בשנת 1906 ומוחזק במוזיאון ארץ-ישראל בתל-אביב, "אבן-נשואין", גם-כן מגרמניה משנת 1700, מאוצרות מוזיאון ישראל בירושלים. עוד שלושה בולים שיונפקו ב-12 בספטמבר קשורים לחגיגות שלושת אלפים שנה לירושלים עיר-דוד. הסידרה עוצבה בידי רות קנטור וענת

לכבוד אלی חזרה

ADDRESS מלא עתוואן

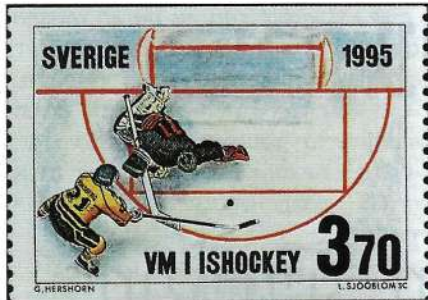
PLACE محل الإقامة في

CODE 9577 MIKUD

אחד האמנים הדגולים והמקוריים שלנו, הפסל מנשה קדישמן, שזכה השנה בפרס-ישראל, האציל מכשרונו המבורך לגולי-ישראל: ציור אופייני שלו, ראש כבש, מעטה את ההנפקה לרגל 75 שנות קיומו של השירות הווטרינרי בארץ-ישראל, שעיצבו נעשה בידי מ. פרג. הבול יופיע ב-12 בספטמבר הקרוב יחד עם עוד ששה בולים ישראלים חדשים: ראשית שלושת הבולים המסורתיים "מועדים תשנ"ו", שעוצבו בידי יצחק גרנות והמתנוססים בשער גליון זה של "שביל".

נושאי-הסידרה לקוחים מן ההווייה הדתי. "כיסא-אליהו" לברית-מילה, שנבנה ב-1768

השוער מערער על ה"גול" המביש

בימים 23 באפריל עד 7 במאי נערכו ב"גולב ארינה" בטוקהולם מישחקי הגמר על גביע העולם בהוקיי על הקרח, בהשתתפות 12 מדינות. הונפק בול, שמראה את השער אשר איפשר לשבדים לזכות בזהב בהוקיי-קרח באולימפיאדת-החורף האחרונה. על פי תצלום של ג'רי הרשהורן, רואים בו את השחקן פטר פורסברג מחטיף לשוער הקנדי קורי הירש את השער המכריע. אמנם, התצלום עבר ריטוש והסמל הקנדי על גבו של השוער טושטש, אך הירש נעלב מהעלאת הסצנה ה"מבישה" על בול-דואר ומאיים על הדואר השבדי בתביעה משפטית!

"מגרים" מתוך אותו סרט ישן. דוברת-הדואר גילתה, כי היו תמונות הרבה יותר חושפניות, אך המעצב קיבל הנחייה לא להראות שום דבר "פיקנט" ולא לחשוף עור ובשר...

"עונג טורקי" זכה מאז צאתו לאקרנים ל-3.6 מיליון צופים – השיעור הגבוה ביותר בתולדות הקולנוע ההולנדי. מפיקו, רוב האובר, טען, שזהו סרט קלאסי, שובר קופות בכל הזמנים. הוא ראוי היה לכיבוד הבולאי ומי שגורס אחרת מצחיק בהתחסדותו.

מה שעוד הביא את הדואר ההולנדי במבוכה היתה העובדה, שהבול מחליף צבע כאשר מלקקים את הדבק. לשונותיהם של המשתמשים השחירו לפני ההדבקה ופסים כהים הסתמנו על מעטפות, שעליהם הודבקו בולים מן ההדפסה הראשונה. הסביר פקיד-דואר הולנדי בכיר: "בדרך כלל, אנחנו מניחים לגליונות להתייבש במשך חודש וחצי, אבל את הבולים האלה הכנסנו למחזור אחרי שלושה שבועות בלבד". הוא הזהיר, כי אספנים שישפשו בולים מן ההדפסה הראשונה עלולים להשחית את הפס השחור שבצד העליון של הבול. ואולם שומרי-המוסר בהולנד משוכנעים, שכאן התערבה אצבע-אלוקים...

רוגז בהולנד על נשיקה טורקית

צרות עם הציבור הדתי בקשר לדברים מסוימים המופיעים – או אמורים להופיע – בבולי-דואר, יש לא רק בישראל. כך מסתבר על סמך אחד משני בולים, שהקדיש הדואר בהולנד לחגיגות המאה של הקולנוע בעולם. הבולים הופיעו ב-28 בפברואר, בעיצובם של לינדה וואן-דזירסן וארמנד מוויס. העריך הראשון, 70 סנט, מציג תמונה של יוריס איוונס, במאי של סרטים תיעודיים בהולנד, משנת 1931. העריך השני, 80 סנט, מראה סצנה מתוך הסרט ההולנדי "עונג טורקי" ("טורקיש דילייט") פירושו גם רהט-לוקים), בבימויו של פול וורהובן. הסרט הופק בשנת 1972, הוצג מייד כמועמד ל"אוסקר" והקפיץ את וורהובן אל מרומי האולימפוס הקולנועי. העלילה מספרת על הרפתקאותיה של בחורה המתקשרת אל מאהב מבוגר ממנה בהרבה ומשחזרת את-אוורית האהבים החופשית בהולנד של שנות ה-60. וכאן קבור-הכלב, כמו שאומרים. חוגים רבי-השפעה ב"כנסיה הרפורמית המתוקנת" נדעזעו מן הבול שרואים בו גבר ואישה מתנשקים. ביטאוניה של הכנסיה פסל את הבול

הניקבוב נפסק לפני הקצה

תשנית אחרת, שעמדו עליה "בלשים בולאיים" בחו"ל, נתגלה בבולי הכדורים הפורחים, שהופיעו אצלנו ביוני אשתקד. קטלוג "מיכל" קבע, שהפריטים 1304 ו-1305 קיימים עם פסי-זרחה ובלעדיהם.

בבדיקה שערך השירות הבולאי נמצא, שכל לוחות-ההדפסה נמרחו בזרחה, אלא שתוך כדי תהליך-ההדפסה השתנה ריכוז החומר הזרחני ויש מקרים, ששרידי הזרחה מתגלים רק בקושי רב ובעזרת מנורה מיוחדת.

בגליונית שהונפקה בישראל בסוף אפריל לציון התנדבות הישוב למאמץ המלחמתי נגד הנאצים נתגלה, בכרבע מן המהדורה, שהניקבוב אינו מגיע בשני הצדדים עד לקצה התחתון. לפי בקשתנו ערך השירות הבולאי בירוש, שהעלה, כי הניקבוב חסר נמצא רק אחרי שחלק גדול מהמשלוח למנויים כבר התבצע ולכן יש לשער, שהתופעה תימצא גם על מעטפות יום-ראשון. מאחר שהגליונית הנ"ל הודפסה בגליונות-דפוס בני ארבע שורות של 5 גליונות, מניחים שכ-25% מן ההנפקה יצאו "פגומים".

כמועוד הפקרות מינית ותבע, שבכל בתי-הדואר בארצות-השפלה יימצאו בולים מן המניין עם דיוקן המלכה ביאטריקס, בעריך זהה של 80 סנט, כדי שהלקוחות לא ייאלצו להשתמש בבול השערורייתי.

בעיירה סטפהורסט ובמעוזות פרוטסטנטיים אדוקים אחרים פשוט סירבו האזרחים לקנות את "התועבה". אמר פקיד-דואר פלונג, כי אפילו מי שאין לו התנגדות אישית, חושש לבייל את מכתבו בבול זה, שמא יעליב את הנמען או הנמענת. "בכל פעם מבקשים להחליף להם את הבול, אם הוצע באשנב".

האמת ניתנה להיאמר, כי הבול שהודפס ב-12 מיליון עותקים, מגיש אחד המעמודות הפחות

בולי תל-אביב (י. צחור) בע"מ

TEL-AVIV STAMPS. (Y.TSACHOR) LTD.

מכירה על פי הצעות מחיר בכתב (Mail Auction)

מוקדמים, מנדט, מנהלת העם, דאר עברי
ישראל, חו"ל, יודאיקה, גלויות, ספרים
קטלוג מאויר חינם

ת.ד. 16218 תל-אביב, טלפון: 03-5226294, פקס: 03-5245088

ד"ר ואלך מכירות פומביות
Dr. WALLACH PUBLIC AUCTIONS

קניה, מכירה

והערכת בולים מקצועית

בולים, מעטפות, מטבעות, יודאיקה.
קהל קונים ומוכרים מחמש יבשות.

קודיט בינלאומי במכירת
אוספים מהנדירים בתחום.

צלצל ונגיע אליך!

חדך יבנה 17, רחובות ת.ד. 1414 רחובות
טל. 08-467274, 08-461010, פקס. 08-464946

בולי הבירה

** מכירות פומביות של בולים, מעטפות,
יודאיקה, מטבעות ושטרות.

** נציגים בלעדיים של החברות המובילות
בעולם בשטח האלבומים, קטלוגים
ואביזרים לאספנים.

Davo, Michel, Gibbons ואחרים.

** קניה, מכירה, בדיקה והערכת אוספים.

** מקבלים חומר למכירה הפומבית
הבאה בתחילת 1996.

** מחירון/קטלוג חדש 1995, שלנו לבולי
ישראל, ישלח לכל דורש תמורת בולי
דאר תקפים למשלוח בסך- 3 ש"ח.

משרד: בן יהודה 23 ירושלים קומה ב'
טל: 02-245623 ת.ד. 3769 ירושלים
91036. פקס: 02-234607

* ב-28.3.95 הונפקה בבית-הדואר ברח' הנבי-אים בחיפה חותמת לרגל שיגור הלויין "גורון 1" - טכסאט" באמצעות טיל רוסי. הונפק גם דף-מוזכרת.

* ב-27.4.95 הופעל במוזיאון השואה והגבורה בקיבוץ לוחמי-הגיטאות סניף מיוחד, שצוייד בחותמת ליום-הזיכרון. הונפק גם דף-מוזכרת.
* ב-9.4.95 הוכנסו לשימוש בבית-המיון בחיפה חותמות "שולם" שמספריהן "חיפה 1" ו"חיפה 2".
* ב-9.4.95 הוכנסו לשימוש בבית-המיון בת"א חותמות "שולם" שמספריהן "תל-אביב 1" ו"תל-אביב 2".

* ב-4.4.95 נפתחה סוכנות מסוג א' בשקם - קניון ירושלים (מלחה) - בשד' אגודת-הפעול בבירה. הוכנסה בה לשימוש החותמת "ירושלים 89", שהיתה בשימוש בסוכנות-הדואר שמואל הנביא.

* ב-27.3.95 הונפקה חותמת לציון "שבוע הבטיחות בדרכים האירופאיי" בסניף רחביה בירושלים. הונפק גם דף מוזכרת ביוזמת מינהל הבטיחות בדרכים.

* ב-4.4.95 הונפקה בבית-הדואר ברח' מקוה-ישראל 7 בת"א חותמת לציון "הכנס העולמי של ילדי-ביכנוולד".

* ב-27.3.95 הונפקה בסניף "הפעמון" בירושלים חותמת לרגל ביקור מלכת-הולנד בישראל.

* ב-11.4.95 הוכנסו לשימוש חותמות אלה:

מספר חותם חדש	מספר חותם ישן	החלפה או חדש	שם היחידה	יישוב
135	90	החלפה	שד' הציננות	חיפה
136	91	החלפה		
149	36	החלפה	מיון חבילות	
24	5	החלפה	אשקלון	אשקלון
4	הנגב 4	הוספה	דואר נע הנגב	באר-שבע
3	--	הוספה	טייבה	טייבה
31	--	הוספה	נתניה	נתניה
44	--	החלפה	רמת-גן	רמת-גן
8	2	החלפה	נשר	נשר
מג'ד אל כרום 1	מג'ד אל כרום	החלפה	מג'ד אל כרום	מג'ד אל כרום
6	4	הוספה	סוכנות ספיר	מגדל העמק
5	5	הוספה	סוכנות נוף העמק	

* בין אפריל ליוני 1995 שולבו יחידות-הדואר הבאות במערך מיחשוב סניפים ומנפיקות תוויות לדואר רגיל, רשום ובינלאומי מהיר הנשלח באמצעות האשנבים. (מיספרי-ההיכר - בסוגריים): תל-אביב, שכי שפירא (466), שכי התקה (426). חיפה, החלוץ (709). יבנה (378). לוד (580). חולון, חנקין (533), בית-הדואר הראשי (530), בן-גוריון (512). רמלה (540). בני-ברק, הרצוג (503). קרית-שמונה הדואר המרכזי (999). פרדס-חנה (864). נצרת, הדואר המרכזי (981).

* ב-19.3.95 סופקו ליחידות-הדואר שאין בהן מכוונת "קלוסנדורף", תוויות בעריכים חדשים המתחייבים משינוי תעריפי-הדואר.

התוויות והאתרים הם:
תוית אתרים (בית-לחם) - בית-הדואר בית-לחם.

תוית אתרים (כנסיית-הקבר) - סניף הורדוס ברח' סאלח א-דין, ירושלים.

תוית אתרים (מגדל-דויד) - סניף מגדל דויד, ירושלים.

תוית אתרים (כפר-נחום) - נקודת-הדואר בכפר-נחום.

התוויות הנ"ל נופקו בעריכים הבאים בלבד:

רגיל	רשום	
1.00	4.40	למכתב רגיל בארץ
1.00		לחומר מודפס לחו"ל
1.10		לגליית אוויר לחו"ל
1.50	4.90	למכתב לאירופה
1.80	5.20	למכתב לאמריקה הצפונית
2.20	5.60	למכתב לאוקיאניה
3.40		לאגרת רשום
9.40		אקספרס לאירופה

מכוונת "קלוסנדורף" מותקנות באתרים כדלקמן: עכו, (2 סניפי-דואר), נצרת ויפו.

עקב הפסקה זמנית בפעולתה של המכונה בטבריה, לא סופקו למנויי השירות הבולאי תוויות ממכונה זו, למעט עריכים ישנים של התוויות (בלתי-ממסופרת).

תוויות המונפקות באמצעות מכוונת המותקנות באתרים, ניתן להזמין בשירות הבולאי, בכל ערך מ-1.00 ש"ח (התוויות ללא מספר גלופה). הסכום המירבי האפשרי במכוונת "קלוסנדורף" 15.00 ש"ח.

* ב-16.3.95 נפתחה בכפר סאגור סוכנות-דואר מסוג ב' המשתמשת בחותמת "סאגור".

* ב-26.3.95 הוכנסה לשימוש בסניף-הדואר ברח' שונצינו 21 בת"א חותמת חדשה "תי-א-יפו 312".

* ב-19.2.95 נפתח בטירה בית-דואר במקום הסוכנות במרכז הכפר, שנסגרה. החותמת "טירה" נשארה בשימוש.

ברגע הקובע אנחנו איתך.

יש רגעים שמכניסים לחיים משמעות חדשה. רגעים שגורמים לך לתכנן כמה מהלכים קדימה. רגעים שבהם אתה צריך לתת יותר מאהבה, רגעים שבהם אתה חייב לקחת אחריות ולתת עצה טובה. ברגעים האלה יש לך שותף אמין, אחראי וחזק - הפניקס הישראלי. ברגע הקובע, אתה יודע שאנחנו איתך.

ניחם מערכת תדמיון

קבוצת הפניקס הישראלי

סיטי פייר
לונדון

לה נסיונל

דולב

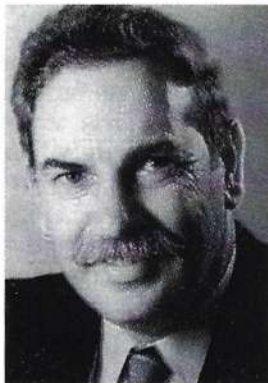
הדר

הפניקס
הישראלי

ע. מר-חיים: אין תחליף למכתב-אהבה

הדרך יהיה בידיהם רכוש יקר שניצבר במשך השנים. כיום, ריבוי הבולים וההנפקות שחק אמנם את הבסיס הכלכלי אך לא את האלמנט האספני של הבולים. המסר כיום הוא, כי האוסף שווה כמכלול, ולא הבול הבודד והנדיר. המטרה היא ההנאה שבאוסף. יש צורך להקדיש מאמץ לחשיבה על הדרכים לפתח אוסף. יש לזכור כי יש הרבה בולים רגילים, אבל מעט מאוד רגעים היסטוריים. אם נשכיל להצמיד בזמן בול לאירוע היסטורי – עלינו על הדרך הנכונה, ולדוגמה יש לציין את הצלחת הבול לציין חוזה השלום עם ירדן. לסיכום: בקצהו של כל אוסף יש אספן, ובקצהו של כל סידרת בולים – יש מישהו המחליט עם לרכוש אותה. טיפוח הבולאות הוא עניינו של השירות הבולאי, ויש להקדיש לכך את מלוא המאמצים.

הביקור הקצר בארה"ב כלל אקט ממלכתי ישראלי: יו"ר הרשות ומנהל השירות הבולאי מסרו לשגרירנו באו"ם גד יעקובי את מעטפת היום הראשון של הבול לציין 50 שנה לאו"ם. מעטפה נוספת נמסרה לשגריר יעקובי, כדי שיעניק אותה לבוטרוס ראלי, המזכיר הכללי של האו"ם.

* במעמד מרגש שנערך בסוף מארס בניו-יורק העניק השירות הבולאי שלנו את הבולים הישראליים, שהונפקו לזכרם של לאונרד ברנשטיין וארנסט בלוך, לבני משפחותיהם של המוסיקאים.

גיימי ברנשטיין-תומאס ונינה ברנשטיין – שתי בנותיו של לאונרד ברנשטיין, וארנסט בלוך השני – נכדו של ארנסט בלוך, קיבלו מידי עמוס מר-חיים, יו"ר רשות הדואר, מסגרות מהודרות ובהן הבולים וגם גלויות מזכרת מיוחדת וממוספרת שהונפקה בכמות מוגבלת ע"י השירות הבולאי בישראל לרגל יריד סוחרי הבולים של ארה"ב בניו-יורק.

יו"ר רשות הדואר, עמוס מר-חיים, חזר לא מכבר מביקור בארה"ב בלוויית ינון ביילין, שם נכח בתהליכי השקת הסוכנות החדשה של השירות הבולאי לצפון-אמריקה. הסוכן החדש, שנבחר לאחר מיכרז, הוא סם מלמוד. בשיחה עם אריה אולבסקי, מנהל הפרוייקטים המיוחדים בשירות הבולאי, סיפר מר-חיים כי בקבלת-פנים פגש את מנהל השירות הבולאי האמריקני, עזיז גיאפר, שהוא יליד קניה וכן למשפחה שמוצאה מפקיסטן. בהמשך קיים פגישות עם נציגי השירות הבולאי האמריקני, בהן הוחלפו דעות ועמדות על הדרכים לקידום הבולאות. "התחושה המשותפת" – אומר מר-חיים – "היא שטיפוח הבולאות לא ייעשה מאליו, וכי יש צורך לחפש שיטות חדשות ודרכי שיווק בלתי שגרתיות. אין ספק ששפע החומר הבולאי היוצא לאור מדי שנה הוא לכאורה אויב האספנות, ולכן האספנים הופכים להיות יותר סלקטיביים ובחרים בנושאים מסויימים לאיסוף בולים. עלינו לחשוב איך למצוא נושאים בעלי כוח משיכה שיווקי, ואיך לשלב את סולם העדיפויות הבולאי של נושאים "שלנו" (כמו מסורת יהודית והווי ישראלי) עם תחומי העניין הבין-לאומיים. יש לציין כי האמריקניים עצמם אינם ממצים את כל דרכי השיווק, אבל מקדישים לכך מחשבה. העיצוב, הצבעים שייכים לחשיבה החזותית. עולמנו משתנה מבחינה חזותית – באדריכלות בתים, בעיצוב גנים ועוד – וכל זה יבוא לביטוי בבולים. יש לחשוב על הבול במתכונת רחבה של מוצר. לדוגמה: סידרת בולים הופכת לציור מלא או לכרזה על הקיר, כרטיס ברכה לחג האוהבים האמריקני מושתת על בול קטן המוקדש לאהבה. אין לי ספק שצריך להפוך את המעטפה לכלי שיווקי".

בתשובה לשאלה "האם כלי התקשורת האלקטרוניים יחקו את גללי המכתב והנייר, ובהכרח גם את הבולים?" ענה מר-חיים: "לחלוטין לא!". "הפקס מחליף אמנם את הטלפקט אך לא את מכתב-האהבה הנרשם ביד אוהבת, והנושא עליו בול עם ניחוח של מסר אישי. עם זאת הטכנולוגיה המתקדמת מייצרת פריטים דמויי בולים, שהם קלים להדבקה ונמכרים בעזרת אוטומטים – אבל גם את זה אוספים... האדם מטבעו הוא אספן".

עוד אמר יו"ר רשות-הדואר: "האמריקניים בוחנים את תרבות הפנאי, ומציעים להתמקד בשיווק לילדים או לפנסיונרים. חלקתי על דעתם: אנו חייבים לשווק לציבור רחב יותר. בעבר המסר לאספני בולים היה, כי בסוף

* ב-9.5.95 הונפקה בסניף-הדואר בכנסת בירושלים חותמת למלאת 50 שנה לציון על גרמניה והשתתפות לוחמים יהודים במיגור הנאציים.

* ב-14.5.95 הוכנסו לשימוש בנתבי"ג שתי חותמות חדשות, שמספריהן 6 ו-7.

החל מהופעת הבולים של אפריל 1995 הוחלפה דפית האוסף המסורתית לבולי ישראל בשני מוצרים חדשים המבוססים על בולי ההופעה. המוצרים ארוזים במארז צבעוני ואטרקטיבי ומיועדים ללקוחות המסורתיים של "דפית האוסף" הישנה, ולשמש מתנה יחודית, למגוון רחב של נסיבות וארועים. המוצרים החדשים מהווים גם שיטה חדשה לאיסוף בולי-ישראל. (הסברים על כך בכריכת המוצר עצמו). ואלה המוצרים שמציע כעת השירות הבולאי שלנו:

א. "דפית בולים" המוצר הזה בתוכנו לדפית האוסף הישנה, אולם הוא מכיל גם את עלוני ההסבר לבולים. דפית הבולים של חודש אפריל הכילה את כל הבולים וגלוניות הזכרון של הופעת אפריל 95. מחיר דפית הבולים – 15 ש"ח.

ב. "דפית פלוס" זהו מוצר חדש שמכיל בנוסף לבולי ההופעה, גלוניות הזכרון והעלוניים, גם את מעטפות היום הראשון של ההופעה. הופעת אפריל 95 הכילה "דפית פלוס" 5 בולים, 2 גלוניות זכרון ו-6 מעטפות היום הראשון עם העלוניים לכל בול וגלוניות זכרון. מחיר הדפית פלוס – 29 ש"ח.

אלבום הוכן בן-לילה

הטלפון צלצל בערב ה-23 במרס במשרדי השירות הבולאי ביפו. על הקו היתה פקידה מלשכת יצחק רבין, אשר ביקשה בדחיפות להכין מתנה הולמת לבנו בן ה-13 של אל גור, סגן נשיא ארה"ב שעמד והגיע לישראל.

הפניה באה בעקבות הצלחתו של הבול שהונפק לציין חוזה השלום עם ירדן. לדעתם של עובדי משרד ראש-הממשלה, אין כמו מתנה של בולי ישראל המתאימה לאירועים רישמיים וממלכתיים, וגם קוסמת לילדים מכל העולם.

השי – אלבום בולים מרתק ומרהיב – הוכן מייד, ושוגר בבוקר ע"י שליח מיוחד אל לשכת ראש-הממשלה בירושלים.

המרשל הדרום-אמריקני לבית צוקר

שטרנברג עשה סרטים גם באנגליה וביפאן ובשנות ה-50 פרש, למעשה, מן העשייה, הסתפק בהרצאות ונפטר ב-1969.

חותמת-ביול שניה למלאת 100 שנה לקולנוע הגרמני, אף היא ביוזמת האגודה הנ"ל, נועדה לכבד את רוברט ווינה (1881-1938), הבמאי של "דוקטור קליגרי", אף הוא סרט-מופת גרמני מן התקופה האילמת. עם עלות הנאצים לשלטון היגר לפאריז ושם מת.

שמו של הבמאי פריץ לנג (1890-1976) ושם סרטו "הניבלונגים" מופיעים בחותמת-אירוע לתערוכה הנושאית שהתקיימה בעיר הגרמנית וורמס (וורמיזיא). אימו היתה יהודיה.

לשמו הפרטי של נשיא-ברזיל היוצא, איתמר פרנקו, (ראה מדור "כל הנפקות-חוי"ל"), אין קשר ל"יוצאיקה". הוא אינו נקרא על שם בנו הצעיר של אהרון הכהן. המדינאי נולד ב-28 ביוני 1930 על סיפונה של אוניה מחברת "איטא". ההברה השניה - "מר" פירושה "יס" בפורטוגלית. שם אמו היה איטליה פרנקו. בזכות לידתו הימית, נתנה לבנה את השם "איטאמר".

מקורות שונים טוענים, כי הציור של זוג עם חמור בבול השבדי הימני מהצמדה "אירופה" (רי ג"כ מדור "כל הנפקות-חוי"ל") לקוח מהסרט "אקסודוס" של אוטו פרמינגר, לפי הרומן של ליאון יוריס. הדואר השבדי אומר שהעיצוב מבוסס על תצלום של פר מירחד.

על שמו נקראת העיר סוקרה, שהיא בירתה החוקית של בוליוויה (לה-פאס נחשבת רק למקום מושבה של הממשלה). כן נקראת על שמו אחת המדינות בחוף הצפוני של וונצואלה, שבה שוכנת העיר קומאנה, בה נולד סוקרה. מוצאו של סוקרה מהמשפחה היהודית צוקר, שהתגוררה בעיירה אופנהיים בבאווריה, שבדרום-גרמניה.

שמו של יוסף פון-שטרנברג מתנוסס בחותמת-ביול אשר הנפיקה אגודת אספני הנושא "קולנוע וטלוויזיה" בגרמניה, למלאת "100 שנה לסרט הגרמני". במרכז החותמת עומד סרטו המפורסם ביותר - שהוא גם הסרט הקלאסי הנודע ביותר - של הבמאי. שטרנברג - את ה"פון" האצילי הוסיף מפיק הוליוודי לצרכי-פרסומת - נולד בווינה ב-1894 למשפחה יהודית מן המעמד הבינוני. הוריו, שהעניקו לו את השם הפרטי "יונה" היגרו איתו לניו-יורק כשהיה בן שבע. מקץ עשר שנים החל עוסק בקולנוע וב-1924 השתקע בהוליווד. בשנים 1927-35 היה "מלך" בלתי-מעורר של המירקע האמריקני. ב-1930 ביים בגרמניה את החשובה שביצירותיו, "המלאך הכחול", בה כיכבה לראשונה מרלן דיטריך, שאותה "גילה". היא עזבה את בעלה ובתה, הלכה שבי אחריו להוליווד והוא שיבץ אותה בששה מסרטי.

בראשית המאה ה-19 התקוממה אמריקה הדרומית נגד השלטון הספרדי והשתחררה בהדרגה. אמנם, מלחמת-השחרור נמשכה שנים רבות ובמקרים לא-מעטים שועבדו המדינות הצעירות ע"י רודנים מקומיים, נקלעו למלחמות-אזרחים ואפילו למערכות צבאיות בין לבין עצמן. אבל, המשטר הקולוניאליסטי האירופי נגמר אחת ולתמיד, בזכות דבקותם ואומץ-לבם של כמה וכמה גיבורים לאומיים, שקראו דרור לא רק לארצותיהם כי אם סייעו אלה לאלה לגרש את הספרדים מכל היבשת העצומה. סימון בוליוואר מילא תפקיד מכריע בשחרור החלק הצפוני והתיכון של דרום-אמריקה. סגנו ויד ימינו היה המרשל אנטוניו חוסה דה סוקרה אי אלקלע, שליום הולדתו המאתיים הונפקו זה עתה שני בולים באקואדור. סוקרה, יליד קומאנה שבונצואלה, עבר ילדות קשה, למרות היותו בן למשפחה אמידה. אימו מתה עליו בהיותו בן 7 ובגיל 13, בהתאם למסורת משפחתית, התגייס לצבא ובן 26 כבר היה רמטכ"ל צבא-הדרום של המורדים האנטי-ספרדיים ובן 29 - מרשל. הוא השתתף ברחבי וונצואלה, אקואדור, פירו ובוליוויה ב-34 קרבות מהם הפסיד 11 וניצח ב-21. במיוחד זוכרים לו את הנצחון במערכה על פיצ'ינצ'ה (1822), שהבטיח את עצמאות אקואדור, ואת הקרב באיאקוצ'ו (1824) שבו הוביל 5800 לוחמי-חירות לנצחון על 9300 ספרדים והשליך את הספרדים המובסים מכל ממלכת פירו ובוליוויה.

בין סוקרה לבוליוואר שררה ידידות אמיצה. "הוא הרוח החיה של כל צבא שהוא משרת בו", אמר בוליוואר על סוקרה. "הוא ידד של כולם, יועץ ומשליט סדר. הוא מחונן בתבונה, להט והתמדה".

בשנת 1822 הקים את הרפובליקה של אקואדור ובשנים 1826-28 היה הנשיא החוקתי הראשון של בוליוויה.

ב-1828, כשבוליוואר יצא למלחמה לשחרור קולומביה, נאלץ סוקרה לפרוש, עקב תסיסה פוליטית בבוליוויה ופלישה של צבא פירו העצמאית, שבסופו של דבר הובס ע"י סוקרה. בוליוואר התייאש ב-1830 מן המנגנות הבדלניות בוונצואלה ובאקואדור, ששמו קץ לחלומו בדבר קונפדרציה גדולה. פרש ומת באותה שנה עצמה. עוזרו הנאמן סוקרה, נפל קורבן להתנקשות על רקע פוליטי, גם כן ב-1830, בהיותו 35 בסך-הכל! הוא הספיק לשאת לאישה את מריאנה הרוזנת מסולנדה, אבל, מעבר לזה, היה כולו קודש לפעילות ציבורית: הוא הקים מערכת-משפט והשכלה גבוהה ועתונות יומית. "צעיר בשנים, ותיק בתהילה", אמרו על המצביא-המדינאי המזהיר, שנקבר בקתדרלה של קיטו, בירת אקואדור, אותה שיחרר.

**50. JAHRESTAG DER BEFREIUNG DER GEFANGENEN
AUS DEN KONZENTRATIONSLAGERN**

גרמניה הנפיקה גליון זיכרון לשחרור אסירי מחנות-הזוועה שהקימה. בגליון בערך של 1 מיג מפורטים שמות המחנות העיקריים והגיטאות כגון וורשה וריגה "וכל היתר". העיצוב מאת פרופ' ארנסט יונגר ממינכן, שגם הכין את חותמות היום הראשון שהוטבעו בברלין ובבון. הציור מסמל את סבל האסירים ואת השחרור.

דמותו של גוסטב מהלר מעטרת בול שהופיע בהולנד לרגל הפסטיבל שהתקיים על שמו ב"קונסרטחיבאו" באמסטרדם בימים 1-17 במאי. ברקע מתנוססים תווי הסימפוניה השביעית שלו. המלחין והמנצח המפורסם (1860-1911) נולד למשפחה יהודית אדוקה בצ'כיה בימי השלטון האוסטרי. מילדותו ניכר בו כשרון מוסיקלי בלתי-שכיח וב-1888 נתמנה למנהל המוסיקלי של בית-האופרה בבודפשט, משם עבר להמבורג ולרחבי אירופה. ב-1897 התנצר על מנת לזכות בתפקיד מנצח בווינה. הוא נשא לאישה את עלמה שינדלר, אך חייה הנישואין שלהם היו סוערים וחייו הפרטיים היו משופעים בטרגדיות. ב-1908 עבר לניו-יורק, אך בעקבות מחלה פרש לווינה ושם מת.

הונגריה הנפיקה ב-21 באפריל גלויה לשחרור אסירי מחנות-ההשמדה לפני 50 שנה. הבול המוטבע מראה ילדים משוחררים, שאחד מהם חושף על זרועו את המיספר החקוק ממחנה-הריכוז.

רומניה הנפיקה בתפוצה של רבע מיליון עותקים בול למלאת 50 שנה לשחרור אסירי מחנות הנאצים. העיצוב – מאת סימונה ברצן. הוכנו 1750 מעטפות יום-ראשון, בסך הכל.

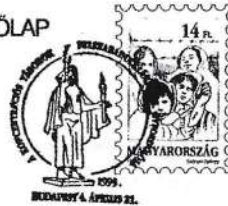

FELADÓ: _____

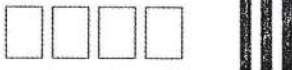
**A KONZENTRÁCIÓS TÁBOROK
FELSZABADULÁSÁNAK 50. ÉVFORDULÓJA**

LEVELEZŐLAP

ALLAMI NYOMDA RT. ÁRA: 17 Ft

BEFREIUNG KZ MAUTHAUSEN

50 JAHRE

7. MAI 1995

1150 WIEN

ISR KG Wien

בימים 5-7 במאי הוקם סניף זמני גם בבנין המוזיאון באתר מאוטהאוזן עצמו. החותמת – עם מיספור 1, 2 ו-3, מזכירה את יום-השנה החמישים לשחרור ומראה מגף, דמות שפופה וגדר-תיל ואת הכיתוב "לפתע אין עוד דואר ממך".

ב-7 במאי ציינה הקהילה היהודית בווינה את יום-השנה ה-50 לשחרור מחנה-ההשמדה מאוטהאוזן בחותמת מטעם הדואר האוסטרי. החותמת שהוטבעה במרכז-הקהילה, מראה את הסיסמה הסדיסטית "העבודה משחררת" מעל שער-המחנה. ראשי-התיבות של הקהילה מופיעים למטה מימין. החותמת קיימת עם מיספור 1 ו-2.

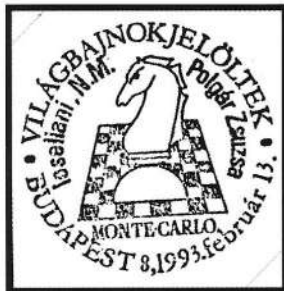
3 המלכות של משחק-המלכים

האחיות פולגאר: ז'וזה (מימין), יהודית וסופי

מאת מאיר צוקרמן

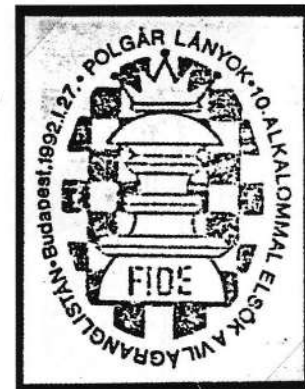
שלוש האחיות היהודיות לבית פולגר הנחילו כבוד רב לשחמט של הונגריה, ארץ-הולדתן וזכו לתהילה גם מבחינה בולאית, בהעשירן את הנושא יודאיקה. הדואר בבודפשט הפעיל לכבודן ארבע חותמות-אירוע. הבנות למדו את "מישחק-המלכים" בגיל רך מאביהן, שדירבן אותן להישגים ברמה עולמית. משפחת פולגר ביקרה פעמים מיספר בישראל והשתתפה פה בתחרויות. ז'וזה פולגר רשמה לזכותה את השיאים הבאים בשחמט: אלופה אולימפית (1988), רב-אומן לגברים (1991), אלופה אולימפית לנשים (1992), "אוסקר" עולמי (1994). סופיה פולגר, רב-אומן בינלאומי, היתה אלופה אולימפית ב-1988 וכבשה "אוסקר" עולמי ב-1994. יהודית פולגר, רב-אומן בינלאומי, זכתה בתואר אלופה אולימפית ב-1988 וב-1990, אלופה הונגרית ב-1991 וב"אוסקר" עולמי שני ב-1994.

3. 13.2.1993 ז'וזה פולגר - אוסליאני - מועמדות לאלופות-העולם במונטה-קרלו.

2. 6.2.1993 יהודית פולגר נגד בוריס ספאסקי.

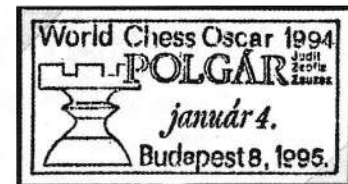

1. 27.1.1992 בנות פולגר בפעם העשירית ראשונות בדירוג השח העולמי.

בענף עלי-הדפנה שמצד שמאל בכל אחד מהבולים שזורים שמות זירות-הקרב בהן הצטיינה החטיבה, לרבות ארץ-ישראל בשנת 1918.

השם "פלשתין" מתנוסס באחד מחמשת הבולים שהנפיקה ברבדוס למלאת 200 שנה לחטיבת הודו המערבית. היחידה, שפורקה סופית ב-1927, היתה אחת הסטגוניות ביותר בצבא הבריטי ומורכבת כולה מלוחמים שחורי-עור.

4. 4.1.1995 האחיות פולגר - זוכות באוסקר העולמי לשנת 1994.

באיחור-מה הגיעה אלינו, באדיבות הקורא מאיר צוקרמן מגבעתיים, חותמת מיוחדת של הדואר הסלובקי, לרגל טיסת-הבכורה שנערכה בין בריטסלבה לנת"י. הטיסה בוצעה ב"בואינג" 720-200 של חברת "אייר-טרקס".

* הופיע גליון 28/29 של "נושאון", ביטאון האגודה לבולאות תימטית. המחיר 7 ש"ח למי שאינם חברים. התוכן המגוון כולל מאמרים על ענפי-איסוף, חדשות וכתבות-הדרכה.

פרסם בשביל!

בול למטרחה!!

לבעל העסקים הנבון.

הירחון שמגיע לאנשים כמוך!

לפרטים טל: 03-6812180

מד-הניקבוב – המכשיר המבדיל בין זול ליקר

למדוד למעלה ועוברים לצד ימין. אח"כ מודדים למטה ולבסוף בצד שמאל. למשל, אם בבול מסויים רשום בקטלוג "ניקבוב 15x14" (לפי הסדר הלועזי), הכוונה היא שהצלע האופקית, העליונה, צריכה להכיל 15 חורים (ב-20 מ"מ רוחב). לרוב, זאת גם המידה של הצלע המקבילה התחתונה. לעומת זאת, הצד האנכי של הבול יכול רק 14 חורים.

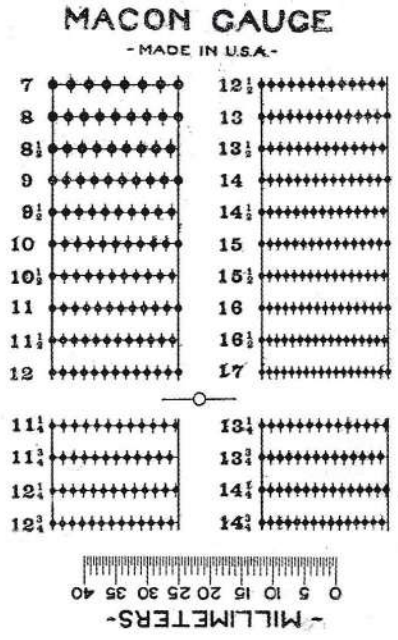
מומחים ממליצים על מד-ניקבוב עשוי נייר או קרטון, שאינו מושפע מחום או מקור. לעומת זאת, חום גורם למד-ניקבוב ממתכת להתרחב ויובש גורם לבולים להתכווץ והמיקרא עלול להתבטא במיספר רב מדי של חורים בניקבוב צפוף.

כן מציינים המומחים, כי מד-הניקבוב מפלסטיק מושפע משינויי חום ולחות ואין כל בטחון, שהחומר יחזור למצבו הנורמלי. אולם, גם אם מד-ניקבוב מתקלקל, אין זה אסון: פיסת-הקרטון או הפלסטיק שעליו הוא מודפס, מוגש לרוב כשי פרסומי מטעם סוחרי-בולים או יצרני-אלבומים. שיטת המדידה של ליגראן הולמת בולים, שאינם מודבקים על גזירים, גלויות או מעטפות. כדי להתגבר על הקושי ולבדוק בולים מודבקים, הומצאו שיטות אחרות. הפשוטה ביותר היא להשתמש בקווים מקבילים המודפסים ברווחים מילימטריים בשולי מד-הניקבוב ושבהם הקווים צריכים לפגוש בדיוק את חודי-השיניים של הבול. שיטה זו מסורבלת למדי ואינה שמישה במיוחד כשהבול מודבק במרחק-מה משולי המעטפה או הנייר.

שיטה בלתי-שיכחה שלא עמדה במבחן ושגם בה מדדו את השיניים היה "אינסטנטה", פנט אנגלי בצורת סרגל כפול שקוף. בשיטה זו היו מניחים את הבול על רקע שחור ומזיזים את הסרגל העליון ובדקים את התוצאה הנכונה על פי טור של מספרים מצד ימין. שיטה אמריקנית, שגם היא לא נקלטה, נקראה "רוטו-גיגי" והיתה מורכבת משתי צלחות קרטון או פלסטיק. הבדיקה היתה נעשית בתנועה סיבובית והדגם שיצא לשוק גם היה מצויד בזכוכית מגדלת כדי להקל על קריאת התוצאה מכל זווית שהיא.

מכשיר קרוב לזה משווק מאז שנים אחדות ע"י היצרן הגרמני הנודע "סייף". הוא מורכב משתי צלחות-פלסטיק, שכל אחת מהן יכולה להסתובב באופן עצמאי. מצד אחד, מניחים על המשטח שבין שתי הצלחות בולים בודדים ומסובבים עד שהשיניים של הבול נוגעות בדיוק בשיני הפלסטיק שבמכשיר. כשהופכים את המכשיר הקרוי "פרפומטר", ניתן למדוד את השיניים של בולים מודבקים.

שוונות, כגון צבע, נייר, לוח-ההדפסה וכאמור – ניקבוב. מכאן התעורר הצורך באחד האבזרים החיוניים ביותר לכל בולאי: מד-ניקבוב. יש משמעות רבה לעובדה, כי כלי-עזר זה הומצא בשלב קדום מאד של הבולאות ושהוא לא השתנה כמעט, ביסודו של דבר, מאז נולד. המציא אותו בשנת 1866 האספן הצרפתי ד"ר ז'א. ליגראן ולמרות שמאז היו נסיונות מרובים לשכלל ואפילו לייתר אותו, שוב אי-אפשר לוותר עליו אם הפצים לנהל איסוף שיטתי. שוני בניקבוב בין שני בולים שווים-לכאורה, עשוי להתבטא בהפרש של רבבות ש"ח בערכיהם ומי חכם ויפסוק איזה בול יקר ואיזה פשוט אם אין בידו אמצעי-המדידה המראה את ההבדל כהרף-עין?

הרעיון הבסיסי של ליגראן היה למנות את מיספר החורים בקטע של שני סנטימטרים, שהוא, בקירוב, אורך הצלע של בול מרובע נורמלי. רוב מד-הניקבוב מורכבים מכרטיס עשוי קרטון, שעליו מודפסות שורות של נקודות, שהרווחים ביניהן שווים בדיוק. כל שורה מכילה נקודה אחת (או חצי או רבע נקודה) יותר מקודמתה, בסדר-גודל הנע, בדרך כלל, מ-7 עד 16.5. לשון אחרת: ניקבוב גס יהיה דליל – שבעה חורים בלבד בשני סנטימטר. נקבוב עדין יהיה צפוף מאד – עד 16.5 חורים ב-2 ס"מ. מניחים את הבול שמבקשים למדוד על גבי מד-הניקבוב ומזיזים אותו עד שהחורים חופפים את הנקודות בדיוק נמרץ. לפעמים, אין להשיג חפיפה מוחלטת ואז יש "לעגל" את הניקבוב למיספר הקרוב ביותר. בנוהג המקובל, מתחילים

כמו בני-אדם, נולדו גם בולי-הדואר ללא שיניים. כשהופיעו הבולים הראשונים בעולם, לפני כמאה וחמישים שנה, הם הודפסו בגלויות, שהיה צורך לגזור אותם במספריים על מנת להפריד בין הבולים. אמנם, כבר בשנים 1848-50 ערך הממציא הבריטי ה. ארצ'ר ניסויים במגמה למצוא שיטת-הפרדה יעילה ומהירה יותר. אבל, רק בשנת 1854 עלה בידו לפתח מכונה, שאיפשרה הנפקה סדירה – תחילה באנגליה עצמה ובמדינת וויקטוריה שבאוסטרליה – של בולים, שניתן לתלוש אותם זה מזה בקלות יחסית, בזכות חורים קטנטנים שנוקבו בנייר. חלפו עוד שנים עד שהשיטה קנתה לה שביתה אוניברסלית. אך בסופו של דבר אימצו אותה, בצורה זו או אחרת, מרבית מדינות-תבל – למעט חריגים, שנבעו מחוסר ציוד מתאים, חיפזון או הפעלת אמצעי-הפרדה חלופיים.

"ניקבוב" הוא כיום השם המאושר מטעם האקדמיה ללשון העברית בשביל תהליך הפרדת-הבולים המקובל הזה. לפני-כן היינו משתמשים בהגדרה "ניקוב", שהשאירה פתח לפירושים דר-משמעיים. עוד קודם לכן היה נהוג המונח "שינון", שנגזר מהפרקטיקה הלשונית הלועזית בצרפתית ("דנטלור") וגרמנית ("צהונג"). הדיוטות ממשיכים להשתמש במלה "שיניים". גם המלה "פרפורציה" עוד נשמעת לעתים קרובות, בהיותה קרובה למונח האנגלוסקסי "פרפוריישן". ברור, מכל מקום, שהשינון הוא תוצאה של הניקבוב. בול "מנוקב" הוא בול עם "שיניים".

חשיבותן של השיניים גדלה והלכה עם התפתחותה של הבולאות המדעית, השיטתית. האספנים התחילו "להתמקצע" כבר בשנות הששים של המאה הקודמת. תנאי-ההפקה הפרימטיביים יחסית של "ימי בראשית" גרמו לכך, שיוצרו המוני-מונים של תשניות וסטיות בין הדפסה להדפסה ואפילו בין גליון לגליון וגם בין בולים באותו גליון עצמו נתגלו הבדלים בלי סוף. ככל שמדינות נוספות עברו מחיתוך לניקבוב, הלכו ותכפו גם ההבדלים בתחום זה. מכונה אחת לא תיפקדה כקודמתה. סוגי-נייר מטיב וממקורות שונים הגיבו על העיבוד במכונות-הניקבוב בצורות שונות לגמרי; חורים גדולים התחלפו בקטנים; תדירות החורים לרוחב הבול לא תאמה את תדירותם לאורך וכו'. ליצרני-הבולים לא היתה, לרוב, שום מודעות לחשיבותם ואפילו לא לעצם קיומם של השיניים הללו.

עד שבאה ההתעניינות הפרטנית של החובבים-החלוצים, שהבחינו, כי אין דומה בול לבול ושיש עותקים נדירים יותר ונפוצים יותר מבחינות

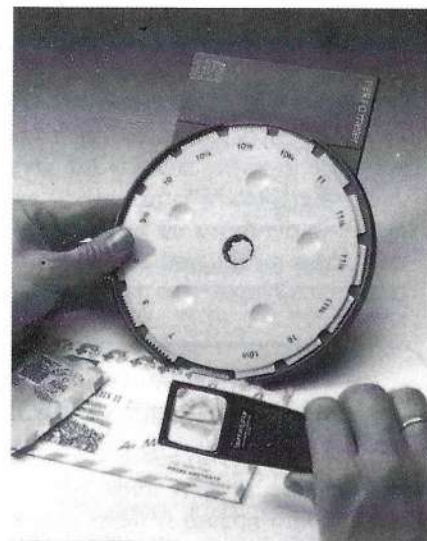

פרפורניק

הזה. אבל, אולי תחכה עוד קצת עד שהמפעל ישפר וישכלל אותו. כפי שהוא עכשיו – אני ממליץ לך לרכוש את ה"פרפורטר" הידני הפשוט.

שנה. שאלנו, כמוכן, לחוות-דעתו המקצועית של הסוחר. הוא ענה לנו בכל הכנות: "האמן לי, שבחפץ-לב אמכור לך את המכשיר היקר

השיטה אינה אידיאלית. ברם, מי שמתלבט אם בול "דאר עברי" 15 מא"י שבידו, על מעטפה, מנוקב 10.3/4 או סתם 11 מן הזן המצוי, אולי לא יהסס להשקיע כ-40 מ"ג ב"פרפורטר" על מנת לוודא את השוני! באחרונה הנחילה חברת "סייף" לציבור הבולאים עוד המצאה – את ה"פרפורטרוניק". זהו מכשיר האמור לשחרר את האספן מן המדידה הידנית המייגעית והמיושנת. בדיוק של אחד חלקי אלף אמור הפטנט הזה לגלות את המידה הנכונה של בולים בודדים או על קטעי-נייר, באמצעות חישובים.

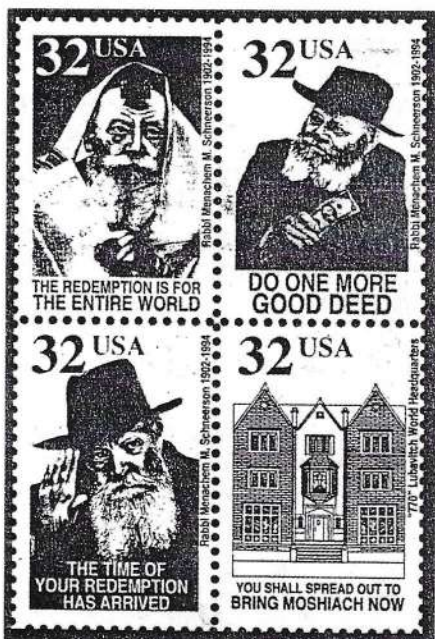
פרפורטר

השיטה מאפשרת לחשב גם מידות של בולים עם שיניים חסרות או קצוצות, בולים מנוקבים רק משני צדדים (בולי-סלילים וקונטרסים) וכל זאת בתוך שניות. אין ספק, כי מכשיר מסוג זה הוא בחזקת התקדמות גדולה וגואלת לגבי אספנים רציניים המתייסרים במדידת הניקוב של בולים יקרים או בעייתיים. הצרה היא, שהוא יקר. מחירו עם שנאי ואחריות לשנה אחת הוא בסביבות 360 מ"ג. האמת ניתנה להיאמר, שלמרות העלות, כבר היינו מוכנים לרכוש את ה"פרפורטרוניק", אגב ביקורנו בגרמניה, לפני

לשנה הבאה בקושטא

בימים 27.9-6.10.1996 תתקיים באיסטנבול תערוכה עולמית בחסות הפדרציה הבינלאומית לבולאות. המעוניינים להציג בה יפנו בהקדם למר ינאל נתנאל, הנציג הישראלי, במשרדי הבי"י.

תנועת חב"ד מפיקה "סינדרלות"

האם נכנסת תנועת חב"ד לעסקי-בולים? צעד ראשון בכיוון זה נעשה ע"י ר' חיים מינץ, העומד בראש מוקרי זיכרו של ה"לובביטשר" בעיר הקליפורנית בל-איי. מינץ הזמין אצל הצייר יעקב אבריאני יוצא-פרס צימדה של ארבע תוויות, מהן שלוש עם דיוקנו של האדמו"ר מנחם-מנדל שניאורסון, ואחת עם ביתו בפרקוויי 770 בברוקלין. המהדורה מסתכמת ב-5000 גליונות בני 32 "בולים", ב"תעריף" 32 סנט. הדואר האמריקני אינו מתנגד להדבקת התוויות על מכתבים, בתנאי שלא יוצר רושם מוטעה, שאלה משמשות תחליף לבולי-דואר חוקיים בתעריף רשמי בפנים ארה"ב. הרב מינץ מוכר גליון שלם תמורת עשרה דולר תרומה לחב"ד.

חן-חן...

לגבי חנה קלמן מהרצליה על תרומת בולים לנוער.

צבי, איילה או יעל, לעזאזל?

לבניו: "נפתלי אילה שלוחה הנותן אמרי שפר". ובכן, הסתום רב מן המפורש בהגדרה הנכ"יית מפורסמת זו: יש גורסים, שאכן מדובר בבעל-חיים מקורן שמצטיין בתאוצה. ויש פרשנים הטוענים, לעומתם, שהנשוא בכלל לא זה מן המקום, ושהכתוב מדבר, בסך הכל, באלה, כלומר עץ-אלון בעל ענפים ושלחות.

מה שמחזק את הביאור הראשון, הם שני פסוקים נוספים בספר-הספרים שמייחסים תכונות דינאמיות לאיילות: בשמואל ב', כ"ב, ל"ד, נאמר בשירת-דוד: "משוה רגליו כאיילות". ובספר חבקוק (ג', י"ט) כתוב: "וישם רגליו כאיילות".

אז למה שני המשוחחים המשכילים בגליצה"ל התעלמו בכלל מן האיילות ורק דיברו על הצבי? מפני שגם הצבי מופיע באופן סימבולי בתנ"ך כייצור שאף לדרכו. "קל ברגליו כאחד הצביים אשר בשדה", נאמר בספר שמואל ב', ב', י"ח, בפרשת עשהאל ואבנר. ו"הינצל צבי מיד", כתוב במשלי, ו', ה': ומי שזקוק להוכחה נוספת, יבדוק בדברי-הימים, י"ב, י"ט: "וכצבאים על ההרים למהר".

ב-23 לבפברואר, במסגרת מדור הקרוי "מוטל בספק", שודר ב"גליצה"ל" הדיאלוג המלומד הבא, שהועתק בלא פירושים כלשהם ב"חדשות-הדואר", המגזין של עובדי משרד-התקשורת.

ערן סבג:

וזה מוביל אותנו לסקופ חדש. עשיתי משאל, בין כל האנשים מרשות הדואר. שאלתי אותם: תגידו לי, הסמל של רשות הדואר זה צבי? אמרו בוודאי. אומרים שזה צבי. ובכן מסתבר שזה יעל ארץ-ישראלי ולא צבי.

טל ברמן:

אבל הדואר מהיר מזהיר כצבי, תמיד...

ערן סבג:

טעות. מה שמצולם שם זה יעל. משום שלצבי יש קרניים קצרות ביותר. כן, כן. אגב, הקבוצה הזאת היא קבוצה יעלית, לא קבוצה של צבי.

טל ברמן:

זאת אומרת, סמלה של רשות הדואר הוא יעל ארץ-ישראלי.

ערן סבג:

ולא צבי.

טל ברמן:

רבותי, יש על מה לחשוב בסוף השבוע הזה.

שיח-בולאים

— נו, ידידי, עיינת בקטלוג החדש של "שואה-סטמפס"?
— ריפרפתי. לא התפעלתי. בהשוואה למכירה הפומבית הקרובה של "בולי-הולוקוסט" באורולנדו, פלורידה, זה ממש חומר עלוב.
— מה הפריט הסנסציוני ביותר שמציעים באמריקה?
— אהיל אורגינלי מעור של יהודים, מעשה ידיה המקורי של המפלצת אילה קוד!
— מכובד, מכובד. כמה דורשים בעד המוצר האמנותי הזה?
— שלושת אלפים דולר, מחיר התחלתי.
— קצת יקר, לא?
— עזוב! הדולר כל הזמן בירידה. עכשיו זה הזמן לרכוש מזכרות כאלה בארצות-הברית דווקא.
— יש עוד פריטים היסטוריים מרתקים?
— בטח! סנדל עם גרב מערימת נעלי-הילדים במידינג.
— איך יודעים שזה אוטנטי?
— יותר אוטנטי מפחית-הסבון ההיא שהציעו לנו בתל-אביב...
— מעניין מי מוכר חפצים כאלה במכירה פומבית?
— לפי השמועה, המוכר הוא שואן, שעלה לא-מכבר מפולין והחזיק בסנדל חמישים שנה, בתיקוה שימצא לזה שוק במדינת-היהודים.

— והאהיל — מאיפה הגיע?
— אומרים, שאחד היורשים של אילה קוד גילה אותו בעלית-גג מאובקת והחליט למכור אותו ולתרום את תמורתו לארגון "עמך". מטעמי-מצפון, אתה מבין?
— מה עוד גילית בקטלוג של המכירה הפומבית.
— המון טלאים צהובים, אבל בלי אישור לאמיתותם מטעם בודק בולאי מוסמך. מסתובבים הרבה זיופים בשוק וצריך להיזהר לפני שמכניסים אותם לאלבומים. ידוע, למשל, שטלאים עם ניקבוב 10x11 חשודים כמזויפים.
— אני תוהה מדוע מופיעים פרטים כאלה בתדירות גבוהה בקטלוגים של מכירות פומביות בזמן האחרון.
— כנראה, שהיורשים של דור-השואה הגיעו עד פת-לחם ושוב אינם יכולים להתקיים רק מסנטימנטים. הם נפרדים מן האוצרות הלאומיים הללו בכאב-לב, אבל בלית-ברירה.
— מיסכנים! מאידך, ההפסד שלהם הוא הריווח שלנו כאספנים.
— אני סקרן לדעת מה עוד יוצע בשוק הפילטלי בזמן הקרוב...
— לא חשוב מה יציעו, העיקר שזה מגביר את ההתעניינות בבולאות! והלא לכך כולנו שואפים, לא?
(בר"ש)

איננו מטילים בספק, חלילה, את בקיאותם של המראיין ואורחו הנכבדים. אנו גם איננו מומחים לוואולוגיה ואילו פגשנו בהם בחיק הטבע, מי יודע אם היינו מבדילים בין הצבי והיעל. אבל, אנו מתיימרים, עם כל הענווה, להיות מצויים במקצת אצל המקורות. לפי כך נרשה לעצמנו להקשות מספר קושיות-תם באשר לעצם הסמל של רשות-הדואר הנכבדה שלנו.
השאלה הראשונה שמתבקשת מאליה היא: למה כובע? כלומר, מה ענין יעל אצל דואר ותקשורת? מה הקשר הסמלי בין יעל לדוורת? אלא אם כן גוזרים את היעל שבסמל רשות-הדואר מלשון "יעילות" — וזה, בנאמנות, לא כל כך מתקבל על הדעת.
ברוב מדינות-התרבות מקובלת חוצרת-הפוסטליון, רכב כירכת-הדואר, כסמל להובלת התכתובת והחבילות. דויד רמז, שר-הדואר הראשון בממשלת ישראל, שהיה חדשן בלתי-נילאה, רצה להינתק מן המסורת הגויית-הגלותית הזאת והעניק לדואר שלנו, אחרי אלפיים שנה, סמל ארצישראלי-מיקראי מקורי.
הכוונה היתה להמחיש, שהדואר בארץ-הצבי יהיה מהיר, זריז, קל-רגליים. לנגד עיניו עמד הפסוק (בראשית, מ"ט, כ"א) מברכת יעקב

עבירות קטנות שגררו קנס כפול

איור מס' 4: התווית לא היתה תקפה...

הכלילים של פלשתינה (א"י). היא נשלחה ב-23 ביוני, כשהשולח כבר חייב היה להיות מודע לעובדה, שאינה בתוקף. סכום הקנס צריך היה להיות כפול מן התעריף של 7 מא"י בלבד, בפנים-הארץ. באותה תקופה היה די מקובל, שהפקיד בדואר "יעגל" את הסכום כדי להתאימו לבולים שברשותו. מכאן הסכום של 16 מא"י (במקום 14), כי לא היו בולים בעריכים נמוכים יותר מ-3 מא"י. הצגנו לעיל כמה וכמה מכתבים קנוסים יוצאי-דופן. הנחנו, כי שולחיהם התכוונו לחסוך כסף בשיטות בלתי-חוקיות. אין נפקא מינא אם הדבר נעשה במזיד או מתוך טעות או בלבול. העיקר, שגם פריטים כאלה מהווים חלק מתולדות הדואר שלנו.

הראשונה, בסך כולל של 15 מא"י. התעריף אכן היה נכון, אבל עוד בדואר ברחובות נתגלה, שבבול "דאר עברי" בן 10 מא"י כבר השתמשו פעם! הפקיד חד-העין הקיף את הבול בעיגול אדום, הוסיף את החותמת המלבנית "לשלם" של רחובות וציין בכתב יד, שצריך לגבות עוד 20 מא"י. ואמנם, הדבר נעשה בדואר בזכרון-יעקב, שהדביק והחתים על המכתב בולי "דמי-דאר" (10 מא"י ו-2x5).

באיור מס' 2 אנו רואים נסיון להנות מן הפטור שהוענק לחיילים בשירות פעיל. המעטפה נשלחה מתל-אביב לחיפה ב-31 במאי 1948, ללא בולים, ובציון "בשירות פעיל". ככתובת השולח צוין מאחור בנין-משרדים בת"א. הדואר לא הבחין על המעטפה בשום חותמת-משלוח משולשת צבאית, העביר את המכתב לתעודתו, לאחר שקנס אותו ב-20 מא"י. בחיפה הדביקו בול דמי-דאר במחיר זה ב-2 ביוני 1948 - היום השני לשימוש בסידרה זו בצפון-הארץ.

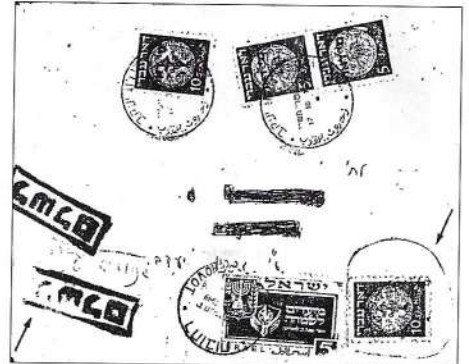

איור מס' 3: הבול לא נועד לדואר...

באיורים 3 ו-4 אנו רואים "ביול" באמצעות תוויות חסרות-ערך. על המכתב הראשון הדביקו בול-הכנסה בערך 10 פרוטות, שמעולם לא אושר לשימוש דוארי. המכתב יורט בירושלים ושם הורכבה עליו חותמת ידנית מנדטורית עם האות "טי" ("טאקס"). המכתב שדוור ב-2 בנובמבר 1948, נקנס בתל-אביב ב-14 בנובמבר. המעטפה השנייה נשלחה מכפר יחזקאל ב-15 בנובמבר 1948 והביול כלל תווית של הקה"קל. לא הורכב עליה הדפס-רכב "דאר" בתקופת-המעבר ולכן כבר אז לא היתה תקפה. מכל מקום, ערכם של כל בולי הקה"קל אפילו עם הדפס-רכב בוטל רשמית בשבוע השלישי של חודש מאי 1948. המעטפה שלפנינו נקנסה ב-17 בנובמבר באמצעות בול "דמי-דאר" 10 מא"י, הסכום הכפול מהביול החסר. באיור מס' 5 מופיעה גלויה מנדטורית, שכמותה בוטלו לשימוש דוארי ב-16 במאי 1948, כמו כל

מאת יעקב צחור ושל"ג רוטמן

ברשימה קצרה זו ננסה לעמוד על מקרים אחדים אבל בוטים של "רמאים בגרוש", נוכלים זעירים שניסו "לסדר" את דואר-ישראל, בראשית קיום-המדינה, ע"י שימוש ב"בולים" בלתי-תקפים או בשיטות-הונאה אחרות. בכל המקרים-לדוגמה שנציג, סוכלה אחיות-

איור מס' 1: הבול היה משומש

העיניים ע"י פקדי-דואר ערניים והמכתבים נקנסו כדון. במקרים של ביול חסר חלקית או בשלמותו, קובעות תקנות-הדואר, שצריך לגבות סכום כפול מן החסר - והדון אכן מוצה בכל הדגמות. איננו מכניסים לקטגוריה זו מעטפות ש"בושלו" ע"י בולאים והוחתמו באופן פרטי, מתוך "חסד", בסניפי-דואר. אנו יוצאים מהנחה, שמכתבים בלתי-תקינים מן הסוג הזה לא פוברקו כבונות-זדון ולא דוורו בפועל-ממש. הפריט הבלתי-שיכח מכולם, ששולחו, כנראה, רחש את הכוונה הנפשעת ביותר, מוצג תחת המס' 1: זאת מעטפה שנשלחה מרחובות למאיר-שפיה שליז זכרון-יעקב, כשהיא מבוטלת ב"דאר עברי" ועוד בול מסידרת המועדים

איור מס' 2: החילל ישב במשרד בת"א...

איור מס' 5: הגלויה היתה מנדטורית...

תערוכה ראשונה של בולאי השומרון

לחברים אוספים שונים המתמקדים בנושאים הבאים: מפות, מוסיקה, פרפרים וחיות, אוירונים, אומנות, ריקוד, תלבושות, יהדות, רפואה, ריגול וכן אוספים מסורתיים של מדינות שונות. כל חבר אוסף גם בולי ישראל ומנני בשירות הבולאי.

באריאל פועל חוג נוער, במסגרת המתנ"ס של גילאי 9-10. הילדים נפגשים פעם בשבוע, בהדרכת ניר ויינטרוב.

"אחרי אלפיים שנה" התקיימה במתנ"ס באריאל במחצית אפריל תצוגת בולים ראשונה, צנועה בהיקפה, אך מעודדת מבחינת התלהבות מבקריה. בתמונה: מימין, רון נחמן, ראש המועצה המקומית אריאל, ולצידו בני קורן, יו"ר חוג בולאי אריאל והשומרון. בערב הפתיחה נכחו מטעם התאחדות בולאי ישראל ה"ה יעקב שבתאי, יגאל נתנאל וטיבי יניב. מר רון נחמן הבטיח תרומה של אלף דולר לרכישת מסגרות קבע לעמותה, שנוסדה לפני שלוש שנים.

ירדן ומרוקו קורצות לישראלים

מרוקו מציעה משנת 1993 את הסדרות הבאות: יום-הבילוי; שבוע-העיוור; הסהר האדום; יום-הבזק; צמחיה; יום-הולדת ה-30 של יורש-העצר; חנוכת מסגד חסן השני; 40 שנה למהפכת המלך והעם; יום הדואר; אוניברסיטת-הקיץ; 18 שנה למצעד הירוק; בעלי-חיים. משנת 1994: 50 שנה למנשר-העצמאות; ועידת גאטיט במרקש; שבוע-העיוור; הסהר האדום; כינוס זכויות-הילד; מונדיאל; 65 שנה למלך חסן; 100 לוועד האולימפי; 50 שנה לסנט-אכזופרי; צמחיה; בעלי-חיים; 19 שנה למצעד הירוק; יום הבול. ומשנת 1995: שבוע-העיוור. כדי להיות מנוי על בולים ומעטפות יום-ראשון, יש להמציא למנהל הראשי של הדואר בראבאט; 140 דרי לפחות, המשלוח על חשבון הלקוח. טפסים ניתן להשיג מהשירות הבולאי. הערך הנקוב הממוצע של סדרה הוא 4.80 דירהם.

שתי מדינות ערביות, שפתחו באחרונה קשרי-דואר עם ישראל הודיעונו, כי השירותים הבולאיים שלהן מוכנים למכור את מוצריהם ישירות לישראלים:

ירדן מציעה את הסדרות הבאות שהופיעו מאז חודש מרס 1994: ארגון הצדקה האשמי; שיפוץ מסגד אל-אקצה; 75 שנים לצלב ולסהר האדום; ארגון העבודה הבינלאומי; 100 שנה לוועד האולימפי הבינלאומי; שנת-המשפחה; השתתפות ירדן בכוחות-האוי"ם; יובל ארגון-התעופה הבינלאומי; חיסכון במים; פרס יורש-העצר; אוניברסיטת אל-בית. הזמנות יש להמציא לשירות הבולאי, ת.ד. 71, עמאן, ירדן, בצירוף המחאה דולרית (690 פיל שווים לדולר). לפתיחת חשבון, יש להפקיד מינימום של 10 דולר. המשלוח – רצוי בדואר רשום – על חשבון הלקוח.

הערך הנקוב של סדרה רגיל מסתכם ב-365 פי בממוצע.

מכירות פומביות

75 אחוזים מן החומר שהוצע נמכרו ב-10 במאי, לשביעות-רצונו של מר ע. רוטנברג מ"בולי-הבירה", שמסר לנו על התאוששות משמחת בבולי-ישראל מהשנים הראשונות, שחלקם נמכרו ב-100 עד 150 אחוז יותר מהמחיר ההתחלתי. תולדות-הדואר של איי ומנדט "קפצו" כפליים כמו גם "מזכרות" מהמלחמה העולמית השניה. מחו"ל השיגו מחירים טובים אוסטרליה, בלגיה, גרמניה (הרייך השלישי), שווייץ, האיחוד האירופי ואפילו דרום-אפריקה. בריטניה היתה חלשה, אך מושבותיה נמכרו לארע. מבין הנושאים הפופולריים הצטיינו דואר-אוויר, צפורים ורפואה, בעוד שאמנות לא היתה מבוקשת כל כך.

במכירה פומבית שנערכה לא-מכבר בגרמניה הוצעה גלוית-נוף מארץ-ישראל, מבוילת ב"מיכל" מס' 37 של הדואר הגרמני בממלכה העותמנית, ב-8000 מ"ג. לבסוף נמכרה ב-15,000 מ"ג, בזכות חותמת מלבנית נדירה בצבע סגול "מאמאוס (אל קובבה)".

אפילו בקנה-מידה קפדני של מכירות פומביות במרכזי-הבולאות העולמית צריך להודות, כי המכירה הפומבית הקרובה של "בולי-תל-אביב" (יעקב צהור) מכילה חומר סנסציוני. ב-7 ביוני יורד המסך על ההצעות שתתקבלנה בדואר ויתחיל המיון של 2227 "לוטים", שיעברו לבעלות חדשה תמורת רבבות-רבבות דולרים. יש לשער שיתנהלו מאבקים עזים על פריטים נדירים ביותר של קלסיקה ויודאיקה, צפלינים ומינהלת-העם, קדומים של ארץ-הקודש, דואר-שוואה ותימטיקה ואוספים עשירים ביותר לפי ארצות פופולריות. משלימים את ההיצע המגוון גלויות ושטר-יכסף, ספרים ו"סינדרלות", אוטוגרפים, שטרם נראה כמותם במכירות פומביות בארץ.

תודה לבבית מיוחדת לגבי לידיה קליין מתל-אביב על תרומה נדיבה ביותר של בולים לנוער, מעזבונו של האספן הוותיק פישל קליין ז"ל (1924-1995). התאחדות בולאי ישראל

הקונטרסים נשדדו לפני יום-ההופעה

Need a Postcode?
Call 0345 111 222 9 a.m.-5pm Monday to Friday.
Calls are charged at local rates.

ואם לא די בכך, הרי שבשוק מופיעים גם "בולים" של "אגיאריה", שמתיימרת להיות מדינה מזרזם לאבחזיה. חלקם מודבקים על מכתבים שהוחתמו בחותמת (אמיתית) של א/ק "אודסה", שמפליגה אל נמל עיר-הבירה באטומי ואליו.

ניסויים לכל דיכפין

הדואר הצרפתי החל להפיץ למנויים של השירות הבולאי שלו, במהדורה מוגבלת של כמה אלפי עותקים הדפסי-ניסיון בשחור-לבן של בוליו החדשים. מחיר כל הדפס 10 פרנק. ההדפסים לא יוצעו בקטלוגים הרבעוניים של השירות הבולאי. הדואר הכין גם אלבום מיוחד לאיסוף הדפסי-הניסיון.

"איבר אלעס"

שימו לב, כי הבולים הגרמנים החדשים שהופיעו ב-5 במאי הם הראשונים הנושאים את השם המפורש "דויטשלנד", גרמניה, פשוטו כמשמעו. עד כה נאמר בבולים "דויטשה בונדספוסט", כלומר דואר פדרלי. שם זה אבד עליו הכלח, לאחר שהדואר הגרמני הפך לחברה ציבורית בע"מ.

בוטלו בולי-השירות

ליכטנשטיין הפסיקה ב-1 בינואר את השימוש בבולי-שירות. מכירת המלאי נאסרה והבולים אינם תקפים עוד ואסור להחתימם. משלוחים רשמיים לחו"ל מבולים בבולים רגילים. בנסיכות הופיע זה עתה קטלוג לכל בוליה מאז 1912, לרבות קדם-פילטליה ושירותים אוסטרלים ושווייצריים, על מחיריהם העדכניים.

אוור ומצרף רשימת אי"ב של דגמים ועוד נתונים לתולדות-התעופה.

קטלוג עולמי מקיף לספורט ואולימפיאדות יצא לאור בהוצאת "דומפיל" בספרד, בשחור-לבן, במחיר של כ-300 ש"ח בקירוב. 1700 דפי הספר כתובים בספרדית ובאנגלית ומחולקים לפי ארצות. השווי של כל בול ובול מצויין בדולרים, ליש"ט, מ"ג, לירות איטלקיות ופוטות ספרדיות. לקטלוג מצורף נספח המפרט את הנושא לפי ענפים ולפי אירועים.

מלחמה בטלכרטים

סחרי-הבולים בהולנד יצאו למאבק נגד הטלכרטים. יו"ר אגודתם הנס סימס הודיע, כי עמיתיו לא יסחרו בטלכרטים וקרא לעתונות הבולאית לא לפרסם מודעות ומאמרים בנושא המתחרה באיסוף-בולים.

פיברוקים מקווקז

מרב דבורים על המתרחש בצ'צ'ניה, שכל העולם מקיומה של "מדינת-גמדים" אחרת, שאינה מותרת על עצמאותה: אבחזיה, שעומדת במריה נגד גרוזיה. מאבחזיה מגיעות באחרונה כל מיני הנפקות דמוניות, אפילו ללא ידיעתו של אדורד פיליה, שר-הדואר בממשלתה, כמו סידרה של דינזאורים, ו"בלוק" עם דיוקנאות גיון לונן וגרוצ'ו מרקס. מברורים שנעשו בחו"ל מסתבר, שאפילו מכתבים ועליהם בולים "חוקיים" של ממשלת-סוכומי כמעט ואינם נשלחים משם, כי כל דואר חייב, להלכה, לעבור דרך טבליז, בירת גרוזיה העויינת, יוצא כנכנס מרוסיה. הדואר הרוסי מציע לשלוח מכתבים לאבחזיה דרך העיר אדלר, התחנה הסופית של הרכבות הרוסיות לפני גבול גרוזיה.

שוד חצוף של בולים לפני הופעתם בוצע ב-11 באפריל באנגליה ושללם של הפושעים הסתכם בלמעלה ממיליון ליש"ט. המרגזו ביותר מבחינת הדואר הבריטי היה, שנאלץ להדפיס כמות נוספת, כדי שלא יוצר מחסור בבולים הגנובים ביום-ההופעה, ה-16 במאי.

המדובר בקונטרסים שהונפקו למלאת 100 שנה להולדתו של רגילנד ג. מיצ'ל – מהנדס-המטוסים, שבנה את ה"ספיטפייר", שמילא תפקיד מכריע במערכה האווירית בשמי בריטניה ב-1940. מיצ'ל, שמת ב-11 ביוני 1937 והוא בן 42 בסך הכל, תיכנן בימי-חייו 24 דגמי-מטוסים ונחשב לאחד הגיבורים הלאומיים בזכות תרומתו המיוחדת להאדרת עוצמתו של חיל-האוויר המלכותי.

בלי שום דרך-ארץ עצרו שודדים חמושים מכונית משורינית של הדואר הבריטי בדרכה לעיר וולסל, השליכו את מאבטחיה לאחר שהתעללו בהם, ונעלמו עם 200 אלף בולים מן המניין וכמות גדולה של קונטרסים. בנו של מיצ'ל נאבק שנתיים כדי להשיג תמיכה ציבורית להנפקת בול לזכר אביו ונדהם מן השוד, אך הדואר הבריטי הרגיעו בהבטחה, שהפצת הקונטרס לא תשובש. הקונטרס מכיל ארבעה בולים מן המניין עם דיוקן המלכה ושובל אחד ובו דיוקנו של מיצ'ל, שגם מתנוסס על הכריכה.

קטלוגים חדשים

בהוצאת סטנלי גיבונס הבריטית הופיע במחיר 150 ש"ח בקירוב קטלוג עולמי ראשון מוקדש למטוסים על בולים. הספר מונה 12000 פריטים על פני 252 עמודים בשחור-לבן, עם 1400 איורים. מחברו של הקטלוג, אלן סטרקס, מאזכר בפרוטרוט גם כדורים פורחים, ספינות-אוויר, מסוקים, דאוניס, טיסנים ונמלי-

האחים ווינר – חלוצי חריתת-בולים

להבדיל מסידרה דומה מאד, שהונפקה בשנים 1870-76 והידועה בשם "סרט ישר".
(הבולים הופיעו גם עם הדפס-רכב מתאים באיים האזוריים ובמדיירה. בולים עם "סרט

למעלה: בול מהסידרה של שרל ווינר.
למטה: ראשי-התיבות שלו בהגדלה.

ישר" הודפסו גם בשביל מושבות באפריקה).
עוד הבדל יש בין שתי ההנפקות:
בסידרת הסרט המסולסל מתנוססים, מתחת לצווארו של המלך דון לואיש הראשון, ראשי-התיבות של שארל ווינר – "W.C.", שבזכותם ראויים בולים אלה בהחלט להיכלל גם באוספי-יודאיקה.
במהדורה של 1870-76, שהדפסתה היתה מטופחת פחות, השתמשו גם כן בפרופיל של המלך כפי שעוצב ע"י ווינר, אך החרת החדש, פרדריקו אוגושטו קמפוש, מחה כל זכר לקודמו. הזר והעלים את שמו של ווינר מתחת לצדודית. לשארל ווינר לא היה איכפת, כנראה, או שלא ידע על כך, כי בעת ההיא כבר לא היה בפורטוגל.

מדליות נפלאות והצטיין גם כפסל. הוא חזר לבריטל בשנת 1847 וקנה לו מוניטין בזכות פסלים מונומנטליים ביניהם של האחים וואר-אייק והדמויות האלגוריות של מסחר ותעשייה בבנק הממלכתי בבריטל. עוד יצר את פסל הרוזן א. דה-בופור ומיספר רב של תבליטים. בנוסף לכך, ניהל כאמור את המיטבעה הלאומית. עבודותיו גם מוצבות במוזיאונים שונים ברחבי בלגיה ואירופה. הוא הלך לעולמו ב-11 בפברואר 1891.
האח השלישי, קרל, שלימים העדיף את הצורה הצרפתית שארל, נולד אף הוא בפנלו, ב-25 במארס 1832 ועל אף היותו הצעיר שבחבורה, מת לפני כולם – ב-15 באוגוסט 1885. הוא הלך בדרכי אחיו המפורסמים ובשנים 1844-1842 השתלם אצל פרייקין, באקדמיה של בריטל. עד 1860 עבד בפנלו ולאחר מכן בהאג, שם עיצב אנדרטה של המלך ווילם השלישי. משנת 1863 שימש זמן-מה כחרת-עזר במיטבעה הלאומית בלונדון. משנת 1867 עשה רוב הזמן בבריטל כחרת, פסל ומדליסט.

שארל ווינר יצר מספר רב של מדליות ומטבעות בתוכן ליובלות ואירועים כגון ביקור הצאר הרוסי בלונדון, יובל העצמאות הבלגית, איחוד גרמניה ("הרייך השני"), סיום מלחמת האזרחים בארה"ב וכו' ובמיוחד עורר התפעלות במדליה לכבוד ריכארד וואגנר.

ואולם רושם בל-יימחה, פשוטו כמשמעו, הותיר שארל ווינר בבלואות: בשנת 1865 הוזמן לשמש כחרת ראשי של המיטבעה הלאומית בליסבון והוא תיכנן את סידרת הבולים בדפוס-בלט שהופיעו בפורטוגל בשנים 1866-70. המדובר בשמונה בולים שהונפקו תחילה בלי ניקבוב ובתשעה בולים, שהונפקו לאחר-מכן עם ניקבוב 12.5. שתי הסדרות שייכות לקלסיקה הפורטוגלית וידועות בכינוי "סרט מסולסל" –

כאשר תחוגו בלגיה ב-1 ביולי 1999 מאה וחמישים שנה לבלגיה הראשונים, אולי יטריחו עצמם גם כמה וכמה קטלוגים לתקן סוף-סוף עוול היסטורי – וסתירה בולטת – שנעשה לאמן יהודי דגול, שחרת את לוחות-ההדפסה של הנפקה זו. המדובר בשני עריכים – 10 סנטים, חום-אדמדם, ו-20 סנטים, כחול – המראים דיוקן של ליאופולד הראשון אשר מלך בבריטל מ-1831 עד 1865. בעגה הבלגית הבלגית נקראת הסידרה "דגם-הכותפה", על שום הקישוט על מדיו של השליט הראשון של בלגיה העצמאית. בקטלוגים שונים מוזכרים שארל בונייה כמעצב הדגם וה. רובינסון כמי שאחראי למלאכת-החריתה. הדואר הבלגי הכיר ב-1987, בבוול לכבוד "יום-הבול" ("מימכל" 2300)

זכות-היוצרים של יעקב ווינר, הבכור מבין שלושה אחים יהודים ממוצא הונגרי, שעשו חיל במדינה הצעירה, שאך מקרוב נפרדה מעול ממלכת ארצות-השפלה. יעקב, שלימים התקרא גם ז'אק, נולד בהרסטון שבגרמניה, למד את מקצוע החריתה אצל דודו, ל. ברוך באאכן ובקלן והשתלם בשנים 1835-39 אצל האמן המהולל לוק בארזי. ב-1840 השתקע בבריטל ומקץ חמישים שנים קיבל אזרחות בלגית. מלך-הבלגים ושליטים אחרים הרעיפו עליו עיטורים וכיבודים על עבודותיו המצויינות כמדליסט. הוא יצר מדליות על נושאים אקטואליים, בהם יובל הקתדרלה בליאז' ומראות של כנסיות נוספות בהולנד ובאנגליה. כן אייר ספרים בנושאים ארכיאולוגיים ויחד עם אחיו הצעיר ליאופולד ניצח על הפקת הבולים של בלגיה. משנת 1872 התעורר כמעט לגמרי ובשנת 1899 נפטר בבריטל.

ליאופולד ווינר, האח השני, נולד ב-2 ביולי 1823 בפנלו שבהולנד על גבול גרמניה. הוא למד אצל אחיו הבכור בבריטל משנת 1840, ולאחר מכן חמש שנים אצל האמן ג. גיפס, מרצה באקדמיה לאמנויות. ב-1845 עבר לפאריז ולמד אצל שני אמנים מעולים, שמאד השפיעו על יצירתו: דויד דיאנה וז'ז' באר. ליאופולד יצר למעלה מ-150

אחד משני הבולים הראשונים של בלגיה מדגם "הכותפה".
ראה גם בע"מ 21.

בולי כחול לבן
Blue White Stamps
SEGALL

Selling • Buying • Changing
Auctions • Stamps • Coins •
Paper money • Albums

6, King George St.
(Down from Allenby)
P.O.Box 23257
Tel-Aviv 61231

שעות העבודה
א-ה 9-19
יום ו' רחמים 9-15
טל. 5281023

רח' המלך ג'ורג' 6
(ירידה מאלנבי)
ת"ד 23257
תל-אביב 61231

מכתבים לת.ד. 4523 ת"א

בגליון אפריל של "שבל" בעמוד 10, תחת הכותרת המודגשת "הצעה מצמררת", מובאת ידיעה בדבר גליונות דואר גיטו לודז' שהוצעו למכירה בגרמניה. כותב הידיעה מביע פליאה לגבי האופן שבו "...התגלגלו הבולים בימי השואה (צריך כנראה להיות ימי השואה מ.פ.) מהגיטו לבון בימינו". למרות שלא מוסבר במפורש מה בדיוק מעורר פליאה, יש להניח כי מוסתר כאן החשד שאת הגליונות מציעים למכירה הרודפים ששלטו בגיטו או יורשיהם, ועל כך מתקומם, ובצדק, כותב הידיעה. אלא שאין ודאות שאכן הצד הרודף הוא שאוחז בגליונות ומציע אותם למכירה. לאחרונה נוכחנו כי קיימות מכירות פומביות של פריטים המכונים "פריטי שואה" בכל העולם ואף בישראל, כאשר את הפריטים מציעים למכירה דווקא ניצולים או יורשיהם.

אירוני הוא שבמסגרת 22 באותו גליון מובא פרסום בדבר מכירה פומבית המאורגנת בחסות "זודיאק" (זו שעוררה סערת רוחות ציבורית), ובין הנושאים והפריטים שפורסמו מופיע "אנטישמיות ומחנות ריכוז", ואנו יודעים (מן התקשורת) שהפריטים כללו טלאים צהובים וסבון שנאמר עליו שנוצר מקורבנות. המערכת, שגילתה רגישות כה רבה למכירת גליונות בולים מהגיטו היהודי בגרמניה היתה צריכה לגלות עירנות לתוכן ההודעה הניתנת לפרסום, ולהסתייג (כמו רוב הציבור בארץ) מהרעיון שפריטים הקשורים בסבל כה רב משמשים נושא לאספנות (ואין הכוונה כמובן לאנשים ששומרים לעצמם פריטים מן העבר הקשה), ואף יותר מכך, מוצגים למכירה במכירות פומביות. מקומם של פריטים אלו היו במוזיאונים.

ברצוני להציע שבאחד הגליונות הבאים תפרסמו קריאה לאנשים המחזיקים בפריטים מהסוג הנ"ל להעבירם למוזיאון יד ושם (הנהלת המוזיאון כבר פרסמה קריאה שכזו), וכן שתמנעו להבא מלהדפיס מודעות המפרסמות מכירות של פריטים כאלו.

מאיר פלוטניק, תל אביב.

הערת המערכת: ככל מערכת עתון, גם זו של "שבל" אינה אחראית לתוכן המודעות, מה גם שבמודעה של "זודיאק" לא אוזכר הפריט המזוויע, שהוצע בקטלוג. באשר לגליונות בולי גיטו-לודז', הוברר לנו, כי לא הוצעו עי"י יהודים משארית הפליטה. וד"ל... עמדתנו לריכוז חומר דוארי מן השואה בידי "יד ושם" מוסברת בי"על הפרק" בפתח גליון זה של "שבל".

(המשך מעבר לדף)

גלויות-מירב – ענף מאלף ומהנה

גם בבניית גלויות-מירב, כפריט בולאי חדש, נדרשת צבירה מוקדמת של נתונים על נושא הבול, לצורך התאמה מירבית של חותמת וגלויה. ההיבט החינוכי של ענף בולאי זה, הוא פועל-יוצא מהצלחת האספן בחיבור שלשת המרכיבים.

מאת לוסיאן מיליס

גלויות-מירב, עשויה על פי כללי הפדרציה הבינלאומית לבולאות, יכולה להיות מאגר-מידע חשוב לאספנים, וזאת מכמה וכמה סיבות:

א. שימוש בחותמת מן האיזור הגיאוגרפי בו מצוי נושא הבול.

ב. שימוש בחותמת אירוע או תעמולה, המשלימה את הקשר בין הבול לבין הגלויה המאוררת.

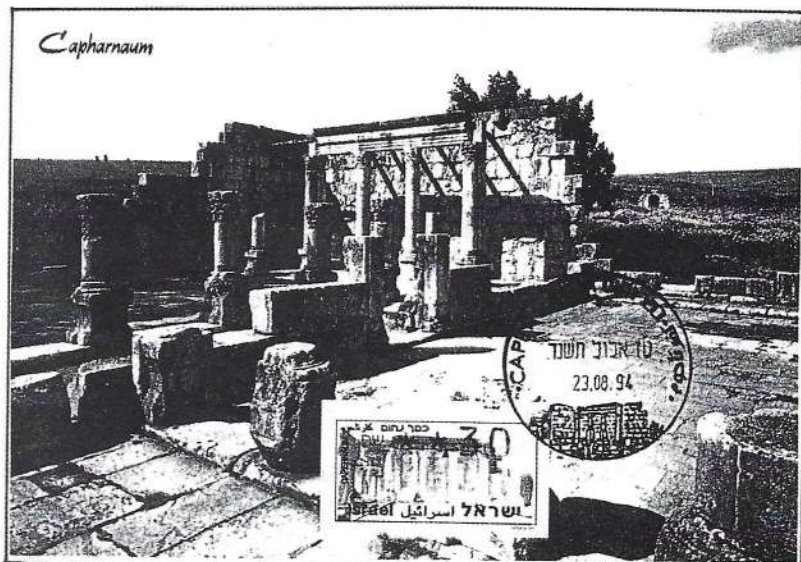
(אזור מס' 1)

ג. על גב הגלויה מופיעים פרטים נוספים בנוגע לנושא עצמו ובמקרים מסוימים, גם בדבר סביבתו הקרובה (החי והצומח, אדריכלות וכו'). בדיקה, אימות והערכה של מאגר-מידע זה, הוא תנאי לקביעת הערך המקסימלי של הפריט הכולל בול, חותמת וגלויה. זהו שלב ראשון במלאכת האיסוף, כאשר רק תקנון הפדרציה הבינלאומית לבולאות מהווה מדרך לשיפוט המכלול המוגדר כגלויות-מירב.

לאחר בחינת המרכיבים המשתתפים במאגר-המידע, יכול האספן לשייך פריט לאוספו התימטי, על פי נושא הבול, העיקרי או המשני. ראיית הנושא מזוית שונה, הגדלתו או הדגשת פרטים מסוימים על-ידי הגלויה (אזור מס' 2), תורמים רבות להבנתו ולימודו בצורה מעמיקה.

באוספי גלויות-מירב, הדבר יכול להעשות היטב גם על-ידי הגנת תשנית: מכלולים עם בול זהה ושני מרכיבים שונים. חותמת וגלויה.

המידע המיידני העומד לרשותו של האספן מהווה בסיס להמשך המחקר הבולאי.

בתגובה לנושא השבלים שהעלה מנהל השירות הבולאי בטורו האישי, דעתי היא, שיש להמשיך בהדפסת בולים עם שבלים, אבל רק שבלים-ביאור עם טקסט מילולי, לא כמו בולי השנים האחרונות, שבהן השובל הצבעוני מהווה המשך איורי או תמונה בפני עצמה. כיום, יש כבר בולים שבהם השובל מפואר יותר מהבול (החיפושיות, למשל). צר לי, אבל עלי לחזור לבעיית ההחתמה הנקיה של בולים בבת-הדואר. באחרונה קיבלתי דוגמאות מרגיזות נוספות של החתמת מות מלוכלכות ואפילו בשני חותמים שונים. ואחרון-אחרון: הגיעה לידי מעטפה מורשה ועליה חותמת-ביול של המשרד הארץ-ישראלי משנת 1936. אולי מישהו מן הקוראים יכול לעזור לי בפרטים עליה, כמה זמן היתה בשימוש וכו'?

דני ויס, בר-אילן 24, רעננה 43701

אני שולח לכם דוגמה מהחתמה גרועה בדואר הישראלי ויש באמתחתי עוד כאלה. האם לא הגיע הזמן שמישהו יקח יוזמה ויטפל בנושא אצל רשות-הדואר? האספנים זכאים לקבל בולים מוחתמים כראוי, אפילו ידנית.

מיכאל דניאלי, קיבוץ אפק.

הערת המערכת: בדקנו את הדוגמאות שהועברו ע"י שני הקוראים הנפגעים. אכן, איום ונורא, בושה וחרפה, לאחר כל ההבטחות ששמענו בנושא זה מבכירים בדואר!

בהתייחס לסדרת הבולים החדשה שהופיעה ב-25.4.95 ברצוני להעיר שבבול "התנדבות היישוב לצבא הבריטי" חלה טעות. בין סמלי היחידות מופיע, במקום סמל קומנדו, סמל של LANCERS 17/21 (גדוד פרשים). אף סמלי הצנחנים וחיל הים אינם סמלים תקינים.

יוסף בן-אריה, ירושלים.

ברצוני להתייחס לטור האישי של ינון ביילין ב"שבל" 13, שדן בנושא השבלים בבולי ישראל. כותרת הטור היתה: "האם הגיע הזמן לוותר על השבלים?" תשובתי היא: לא! השבל מייחד את בולי ישראל מראשיתם ואסור להפסיק ייחוד זה. העולם הבולאי התרגל ל"שגועון" הישראלי הזה, ורוב הקטלוגים החשובים והאלבומים המהירים, מונפקים בציון השבלים. יתרה מכך, יותר ויותר מדינות מנפיקות, מדי פעם, בולים עם שבלים או מעין שבלים בשולי הגליון, כי נוכחו להבין את הפונטציאל הגדול שיש בזה למטרות הסברה.

השבל משלים בדי"כ את הבול כמוצר פילטלי ומעניק לאספן אתגר מיוחד להשיג בולים עם שבל. עם זאת, מוכרים לי אספנים, בארץ ובחו"ל, שאוספים ישראל בשתי רמות – עם שובל ובלעדיו. הם לא עושים זאת מתוך כפייה, אלא לצורך גיוון האוסף וענין אישי. עצם קיומו של השבל, מאפשר גוון זה.

בגליון "שבל" 14 בדף "חדשות-יודאיקה", אוזכרה יישות עצמאית בשם "פלסטין" למרות שאין כלל מדינה כזאת.

הנני מוקיע נסיון מאין זה להחשיב את האוטונומיה, שניתנה לערבים בעזה ויריחו, כמדינה. בנוסף הנני מתפלא על אותו איגוד שהתעלם לחלוטין מעובדה זו וחמור מכך, שבוחר לאזכר את אותה ישות פלשתינאית בדף מוקדש ליהדות, שהרי היא עומדת בסתירה לערכים היהודיים-הציוניים ולקיום מדינתנו.

שלומי גבאי, נתניה.

הערת המערכת: דף-חדשות יודאיקה מתפרסם ב"שבל" כנספח לשירות הקוראים ואין אנו אחראים לתוכנו, אמיתותו או עריכתו. ברם, הקורא הנכבד טועה, אם הוא גורס שברשימות קטלוגיות מופיעות רק מדינות עצמאיות. ויהיה אשר יהיה יחסנו לאוטונומיה הפלשתינאית, עובדה היא, שבוליה מונפקים על פי הסדר ובהסכמתה של מדינת-ישראל. עזה ויריחו שוכנות בתחומי א"י ההיסטורית ומסיבה זו בלבד רצוי לא לשלול את הקשר של בוליהן עם נושא-היודאיקה.

חבר שלי קיבל בולים לפני יום-ההופעה הרשמי והחתים אותם בדואר, 4 ימים לפני "היום הראשון". התפתח בינינו וויכוח ולדעתי – זהו מעשה פסול. לדבריו, קיבל את הבולים כחוק ורשאי לעשות בהם ככל העולה על רוחו.

יהודה לב, משמר-הנגב.

הערת המערכת:

מקרים כאלה אינם בלתי-מוכרים, בארץ ובחו"ל. לעניות דעתנו, על רשות-הדואר למנוע תופעות אלה, אך אין לבוא בטענות אל אספן המנסה להתחכם ולהשיג נכס בולאי חריג.

במהדורה הבאה של ה"מילון למונחי הבולאות" רצוי לכלול את המושג "אספן מתייחד", הנעדר מהמהדורה הקודמת. מצאתי אותו במגזין "שבל" גליון 13, במאמר, "הצד הסמוי של הבולאות". אני מכיר את המושג באנגלית. צריכים להמציא שם תואר לתאור האוסף של אספן מתייחד. אוסף של אספן "מתייחד" הוא תמיד מענין ולפעמים מדהים. המושג צריך להופיע במילון.

ובענין המאמר, "הצד הסמוי של הבולאות", איני יכול להתאפק מלציין, שיש גם בולים של ארה"ב עם הסברים מאחורי הבול. עכשיו "שבל" ממש עיתון טוב.

דוד קריסטל,

בכבוד רב, דאר נע גלבו, רמת צבי 19125.

לענין המחיר: בול עם שבל הינו מוצר שונה מבול ללא שבל ולכן מחיר הנפקת בול כזה גבוהה יותר, זה טבעי ומוצדק, האם מישהו מפסיד מכך? אף אחד!

הטענה כאילו הדבר פוגע בילדים ונוער, ומונע מהם להכנס לעולם הבולאות, כלל לא מובנת. נער שמתחיל לאסוף בולים, יכול לרכוש בולים חדשים עם שבל במחיר הנקוב. השלמת בולים "עתיקים" יכולה להעשות לפי העדפה ויכולת כספית, בתחילה ללא שבל ובהדרגה להשלים האוסף עם שבלים. האם אנחנו, הבולאים הוותיקים, התחלנו את אוספנו עם שבלים בלבד?

האם השרות הבולאי אינו יכול היום להגדיל את מספר הבולים בגליון ללא פגיעה בשבל? ודאי שיכול. אין שום דבר מיוחד ומקודש בפורמט המקובל של 15 בולים בגליון (5 שבלים בגליון), כך שאפשר להגדיל את מספר הבולים ומספר השבלים.

כל חסכון שיתקבל, כיבכול, מביטול השובל, יהיה מזערי ושולי לעומת הפגיעה הקשה במוניטין הבינלאומי של השובל הישראלי.

נסים פרחי, כפר-סבא.

20,000 מועדונים, 2 מיליון בולאים

הבוחרים בבולי-דואר כהשקעה בטוחה מפני אינפלציה ומבטיחה תשואה נאותה לאורך-ימים. מורגש מריבוי המאמרים, גם על בולים של מדינות אחרות, שהשלטונות בפירוש מתאמצים לעודד את האספנות ואת הסחר בבולים ואת היוזמה הפרטית לצד ההנפקות החדשות של משרד-התקשורת הסיני. עידן התיכונן הקומוניסטי-המונופוליסטי נגמר והחופש הכלכלי השתרר גם בשוקי-הבולים.

ולא זו בלבד, אלא שהדואר הסיני מכבד עכשיו את הבולאות כתחביב בונה-תרבות ומדרבן את האספנים הסיניים לקשור קשרים עם עמיתים בחו"ל. אחד הגילויים האחרונים הוא גליון-מזכרת יפה, שהונפק בנובמבר אשתקד לרגל הכנס הרביעי של התאחדות בולאי-סין.

יתרה מזו: בשנת 1999 תקויים בבייג'ינג תערוכה בינלאומית בחסות הפדרציה הבינלאומית לבולאות ויש לשער, לאור הביקורים בתערוכות שנערכו בשנים האחרונות במזרח-הרחוק, שהיא תשבור את כל שיאי-ההשתתפות, כיאה לארץ, שמיספר תושביה 1.2 מיליארד נפש.

בסין יש כיום שלושים וארבע עמותות בולאיות החולשות על כעשרים אלף מועדונים, שמיספר חבריהם מתקרב לשני מיליון. יש מועדונים ליד מפעלי-תעשייה ובתי-ספר וכן במוסדות חברתיים. מתפר-סמים בסין שלושים מגזינים בולאיים וכאלף עתונים מדפסים מדורים בולאיים.

בבולאות של סין העממית ידועות כמה וכמה פנינים יקרות מפר, שכדאי למתעניין בשטח זה לרדוף אחריהן, למרות שהסיכויים להשיגן קלושים למדי.

ראשית כל, מדובר בחמישה עריכים בני 8 פן מימי המהפכה התרבותית. רק שניים מהבולים הללו נמכרו זמן קצר ביותר באשנבי-הדואר. הבול שבו מתנוססת הסיסמה "כל הארץ אדומה" הגיע לאשנבים ב-25 בנובמבר 1968 ומכירתו הופסקה כעבור שעות ספורות. המטרה היתה להראות שכל סין – לרבות האי טאיוואן – אמורה להיות קומוניסטית. אולם, המעצב "התירשלי", כנראה ואף על פי שצייר במפה את תחום-השליטה של הלאומנים, שכח לכסות את האי בצבע אדום. בסערת "המהפכה התרבותית" אושר התרשים, המראה פועלים מנופפים ב"סיפורן האדום" של מאו, ע"י כל הערכאות. אך משהבחינו הקונים במוצר המודפס, עורר המחלל את זעמם של עסקני-המפלגה והבולים הוחזרו למחסני-הדואר. רק עותקים מת-מעט הודבקו על מכתבים וספק אם יותר מבודדים זכו להגיע אל מחוץ לסין.

גפור לא בוששו להצטרף למירוצים ולמירדפים אחרי סחורה בולאית יקרת-מציאות. אין צורך בדמיון פורח כדי לצייר על הקיר את מה שיתרחש כאשר הענק הסיני המתעורר יקרא דרור לאפשרויותיו הכלכליות הגוברות והולכות ויתחיל "להחזיר הביתה" דברים, שנעשים יותר ויותר נדירים. מה גם שההיצע – שמגיע, בעיקר, מאנגליה ומאמריקה – אינו מצליח להדביק את קצב הביקוש.

ואמנם, לא חלפו ימים רבים והיחס הרשמי לבולאות התהפך בסין מן הקצה אל הקצה. כבר בספטמבר 1994 התברר מתוך עיון בכתב-העת "צ'ינה פילטלי", כי הממשלה והמפלגה הקומוניסטית

**כל הארץ אדומה – פרט טאיוואן...
הבול הוצא מהמחזור כעבור שעות
ספורות ורק עותקים בודדים שרדו.**

הגיעו למסקנה, ש"אם אי-אפשר להכות אותם, צריך להצטרף אליהם". המאמרים והידיעות באותו ביטאון רשמי מעידים על יחס של סובלנות מירבית לסוחר-

הבולים הקטן, "סוחר-המיזוודה", וליזומה הספקולטיבית. הגליון הכיל גם מודעות, כולל כאלה של סוחר-בולים בינלאומיים גדולים. בעוד שבימים-עברו היו מוקעים החזקת בול נדיר כמיקח-טעות קפטיליסט-דיאקציוני, מבליטים עתה שניים מתוך ארבעה קטלוגים לבולי-סין את הפריטים היקרים ביותר. גם בחלק המתורגם לאנגלית של "צ'ינה פילטלי" מהדהד סיגנון נבואי אופטימי לגבי התפתחות המחירים של בולי-סין ומודגש, שעם עליית השכר והמשכורות מתרבים והולכים האספנים,

לא-מכבר נתקבל בשירות הבולאי ביפו מכתב באנגלית מבולאי בעיר נג'ינג, שפתח במילים "I AM A CHINA OF A STAMP COLLECTOR" – מה שמוכיח לא רק שהתחביר הסיני בנוי אחרת, אלא שגם המוח הסיני חושב "הפוך".

אין זו הפניה היחידה מצד אספנים סיניים המעוניינים בקשרים עם ישראל, בעיקר מאז נקשרו יחסים דיפלומטיים וכלכליים בינינו לבין האומה הגדולה ביותר עלי אדמות. מדי פעם מתפרסמות גם מעל דפי "שביל" מישאלות-חליפין של אספנים מן המזרח-הרחוק המגלים ענין בישראל ובבוליה. הפניות הללו מתרבות מאז הפכה הבולאות בסין שוב ל"IN", לדבר רצוי ואופנתי.

זה לא היה תמיד כך: לפני פחות מארבע שנים, ב-13 בנובמבר 1991, דיווחה סוכנות "רויטר" מבייג'ינג, כי המסחר בבולי-דואר נאסר על אזרחי-הבירה. ירבות סוחרים, שנמשכו אל העסקים המהירים בבולים, תוך סיכוי להגדיל את חסכוניהם, אך גם תוך סיכון להפסיד הכל, אוכזבו עתה ע"י גזירת השלטונות אשר הוציאו צו-סגירה על הבורסה המאולתרת בפארק-יואיטאן ואיימו בעונשים על הספרות. ספק, אבל, אם בכך תמה הפרשה. ספקולנט צעיר הודיע, כי הבורסה תרד למחלתה, שכן בולים הפכו בסין העממית להשקעה פופולרית ביותר. אמנם, בהשוואה לסדרי-גודל בינלאומיים, היה נפח העסקים מיזערי, אך הבורסה הפילטלית באותו גן ציבורי גדול הפכה, כמו וול-סטריט הניו-יורקי בשנות השמונים, לסמל הפריחה הכלכלית החדשה של "ממלכת-האמצעי". האמת היא, שהמסחר בבולים לא חוסל, אך העסקים הקטנים בן היוו רק את קצה-הקרחון. ה"ידילים" העיקריים נסגרו הרחק מאור-הפומביות, בבתי-המלון הבינלאומיים הגדולים, ע"י רודפי-רווחים אירופים ואמריקנים. ושוק-הבולים לא הצטמצם אך ורק לבייג'ינג. בשאר כרכי-המיל-יונים של סין שרר מצב דומה, שהרשויות לא יכלו לו. רבבות אזרחים קנו ומכרו בולים – בעיקר, כמובן, פריטים של סין עצמה, שהיא בעלת היסטוריה דוארית עשירה ומגוונת ביותר.

ההתענינות בבולי-סין משתלבת יפה בגיאוגרפיה הכללית בבולי המזרח-הרחוק, הניכרת מאז שנים אחדות, עם עליית רמת-החיים בארצות שבקצה השני של אסיה. במכירות פומביות בינלאומיות בולטת מזמן התופעה, שקונים מקומיים מתחרים על פריטים אזוריים וגוברים לא-אחת על מציעים מגרמניה, ארה"ב ובריטניה. היפאנים היו מציעים הפיננסית גם ברכש בולאי מגובר. דרום-קוריאה, טאיוואן, הונג קונג וסיני-

הקטלוג ההונג-קונגי הנייל (בהוצאת ביהמיס יאנג) מזכיר עוד בול הדומה מאד בול הניראה כ"גירסה משופרת" של "כל הארץ אדומה". שוב רואים, שטאיוואן חסרה צבע אדום. בול זה כלל אינו מזכיר אצל "מיכל". הוא הופיע, כביכול, בשנים 1969-70 תחת הסיסמה "הנצחון הגדול של המהפכה התרבותית". המחיר הנקוב לגבי עותק בלתי-חתום הגיע ב-1991 לשלושים אלף דולר ואילו בשנת 1994 כבר נאמר שהוא שווה ארבעים אלף!

לעומת זאת, מאזכר "מיכל" בשנת 1969 בול ללא מיספור, שניתן לו הכינוי IV בספרות רומיות. בול זה מראה את מארצה-דונג ביחד עם סגנו דאו, המצביא לין-פיאו. "מיכל" מעריך אותו (במהדורת 1991-92) בעשרת אלפים מ"ג (בלתי-חתום) ואומר, שהבול אמנם הגיע לאשנבים, אך הוחזר לבית-הדפוס ומשם "דלפו" עותקים אחדים. לביטול הפצתו של הבול גרמו הסכסוכים, שפקדו אז את הצמרת הקומוניסטית, מה גם שבעיצומה של "המהפכה התרבותית" לא היה עוד טעם להציג על בולים תמונות של פוליטיקאים.

לפי הידוע, עמוד הבול להופיע ב-1 באוקטובר 1968. אספן פלוני אכן רכש בול כזה בבוקר של אותו יום בעיר הנקאו ואז הבחין, כי אוספים את הבולים הללו מכל האשנבים באותו סניף. מאוחר יותר ניסה לרכוש עוד עותקים בבתי-דואר אחרים אך כבר איחר את המועד. כן נודע, כי הפקידים אפילו הסירו את הבול מכל המכתבים שדוורו. אין ספק, כי "IV" הוא הפריט הנדיר ביותר של סין הקומוניסטית. לא ברור מה שוויו של הבול על מכתב. בסוף 1993 שולמו עבורו במכירה פומבית בגרמניה 7400 מ"ג טבין ותקילין. זה הרבה פחות ממה שקובע הקטלוג שמופיע בהונג-קונג: 12000 דולרים אמריקנים עבור עותק בלתי-חתום. לא ידוע על בול כזה על מעטפה, שהגיע למכירה פומבית. ככלל יש להניח, שלגבי פריטים כמעט ייחודיים כאלה, "השמיים הם הגבול": באביב 1994 הוצע בול "כל הארץ אדומה" על מכתב מהעיר הופיי לבייג'ינג ועם חותמת ה-26 בנובמבר 1968, במכירה פומבית בגרמניה, ב-6000 מ"ג מחיר התחלתי. מעניין, שבתאריך מאוחר יחסית שזכה עוד אפשר היה להשיג ולהדביק את הבול בעיר-שדה. הקונה שילם לבסוף 16100 מ"ג פלוס עמלה. בקירוב באותו זמן הוצע הבול על מכתב גם במכירה פומבית של "סטנלי גיבונס" בהונג-קונג, במחיר התחלתי של ששים אלף דולרים של הונג-קונג. הרוכש המאושר שילם 92000 דולרים של הונג-קונג, דהיינו בסביבות ארבעים אלף ש"ח במטבע שלנו!

החיך המשותף של מאו ולין לא האריך ימים. רק בולים בודדים "נמלטו" מן האשנבים.

משקיעים להוטים אחרי בול. עוד לפני כעשר שנים הובע חשד, כי ספרים בסין – ואולי אפילו גורמים רשמיים – אגרו את כל המלאי ועומדים לשחרר אותו טיפין-טיפין. בינתיים, מתברר שלא כך הדבר. זאת ועוד: לאחר שהדואר הסיני כמעט והתעלם במשך שנים מן הבול "המרגיז", חלה תפנית ובעתונות הבולאית המקומית אפילו מודיעים, שהוא מוצג בתערוכות ושאר התנגדות למסחר בו. בינתיים, כצפוי, גילו את הבול גם זיפנים ובאוגוסט 1994 הודיע מומחה גרמני לראשונה, כי בדק זיוף "מסוכן" וגילה, שהצבע והציור שונים במקצת מן המקור ושהנייר דקיק וחלקלק יותר. אספני-סין ראו-הוזהרתם!

זמן-מה אפילו לא ידעו אספנים במערב על הפצתו של הבול, שדווח עליו בעתונות המקצועית לראשונה רק בשנת 1970. רווחה אז סברה, שהמכירה הופסקה בגלל הדפסה גרועה, אך לימים התפרסמה שיחה עם פקיד סיני בכיר, שאישר כי "החיוורון" של טאיוואן הוא שגרם להחזרת הבולים מן האשנבים. אותו פקיד גילה, כי בשלהי נובמבר 1968 קנה בול אחד בדואר בעיר קנטון, אך כעבור יומיים כבר "אזלה" כל הכמות. התאריך המדויק אינו ברור, כמו שגם יום-ההופעה מפורקק. יש גורסים כי החותמת הקדומה ביותר היא מן ה-21 בנובמבר 1968 ויש מעדיפים את ה-25 ואפילו ה-26 בו. בקטלוג "מיכל" מופיע הבול תחת המיספר "K-7201" ושווי הוערך ב-3000 מ"ג. במהדורה של 1983 וויתרו הגרמנים על מחיר כלשהו ולאחר מכן, מ-1987 העריכו אותו – עד המהדורה של 1991-2 - בעשרת אלפים מ"ג בלתי-משומש ו-4500 מ"ג חתום. במכירות פומביות השיג הבול 10500 מ"ג בלתי-משומש ו-3900 מ"ג חתום.

בארצות-הברית הוצע הבול, בלתי-חתום, לפני פחות משנה במחיר שבין 3000 ל-4000 דולר. קטלוג "סקוט" האמריקני מונה אותו תחת המיספר "K-999" ומעריך אותו ב-5750 דולר בלתי-משומש ו-2500 דולר חתום. קטלוג של בית-מסחר לבולים בהונג קונג קבע במהדורתו האחרונה משנת 1994, כי הבול שווה 9000 דולרים (של ארה"ב) בלתי-חתום ו-4000 דולר חתום – ועוד היד נטויה, ככל שיותר ויותר

3000 שנה לדואר הצבאי לרבת-עמון

צא ולמד, שהמינהג היהודי הישן-נושן לתת מכתב בידי אדם המפליג למרחקים, היה מקובל כבר אז, ואיתרע מזלו הרע של אוריה החית, שה"ספר" לא אבד לו בדרך מירושלים אל החזית ברבת-עמון.

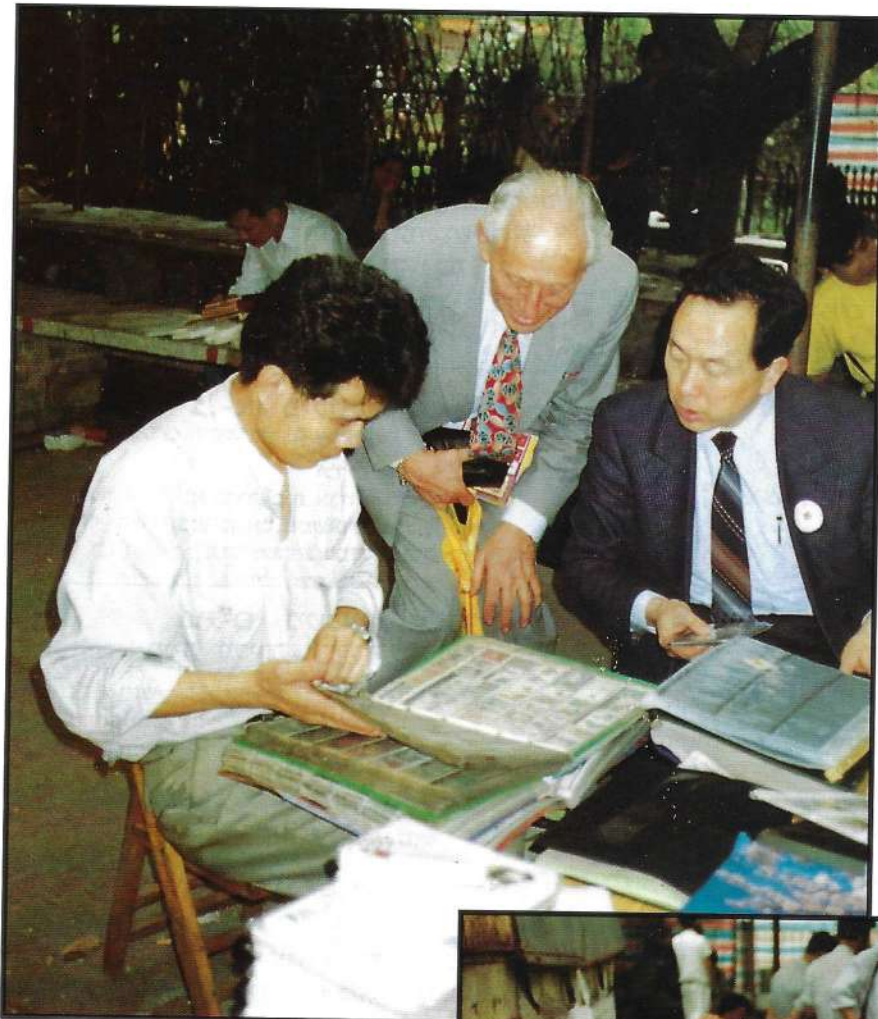
ועוד ניתן להקיש ממשפט-ההמשך – "וישלח יואב ויגד לדוד את כל דברי-המלחמה. ויצא את המלאך לאמור...", כי הדואר הצבאי בין שתי גדות הירדן תיפקד בשעתו ברמת-תקשורת בכירה ובתדירות-דיווח גבוהה.

לא נזכר בשלב זה מה עוללו הוד-מלכותו והרטמ"כ" שלו יואב בן-צרויה, בסופו של דבר, לתושבי עאמן. אין לנו שום ענין להעביר ע"י נשכחות טפלות את היחסים הדיפלומטיים הרכים בין בית-דוד לבית המלוכה ההאשמי. חבל רק, שאותה איגרת "FORERUNNER" מס' 1 של א"י, לא נשתמרה כדי שאפשר יהיה להציגה על גליון חריג של דואר-ישראל. (שב"ר)

עוד לא נקפה שנה מאז עורר עליו שמעון פרס את חמתו של הציבור החרדי בדברי-הדילטוריא ש"לו על נעים-זמירות-ישראל. ואלבא דאמת, לא היינו חפצים לשוב ולדוש בנושא מרגש זה, אילמלא נמצאה סיבה עדכנית לחזור אל ההשלכות של אותו אמבט ארוטי, שנטלה בת-שבע במרומי הפטנהאוז הירושלמי של בעלה, תחת עינו הפקוחה לרווחה של המציץ המלכותי.

שלושת אלפים שנותיה של עיר-דוד כבירת-הנצח של ישראל משמשות עילה להזכיר לכל שוחרי ההיסטוריה הפוסטלית של ארץ-הקודש, כי זהו יובל הקשור באיגרת הקדומה ביותר המתועדת בתולדותינו. הכוונה לאותו מכתב קטלני – ה"ספר", בלשון-התנ"ך – עליו מספר הכתוב בספר שמואל ב': "...ויהי בבקר ויכתב דוד ספר אל יואב וישלח ביד אוריה. ויכתב בספר לאמר הבו את אוריה אל מול פני המלחמה החזקה ושבתם מאחריו ונכה ומת."

למעלה: סוחר-הבולים היהודי-אוסטרלי
מקס שטרן (בחליפה האפורה) הביא
תצלומים אלה מהחיים הבולאים
ההומיים בבירה הסינית.

בזאת לא תמה פרשת ההפתעות שמכינה סין
העממית לחסידיה: הבול המכונה "דברי-מאו
אל פועלי-יאפאן" עמד להופיע בשנים
1969-70. אצל "מיכל" הוא אינו מוזכר כלל.
הוא דומה בציוורו לסידרת "פיוטי-מאו"
(מיכל" 1008-995), ולמרות שההדפסה אכן
בוצעה, בוטלה המכירה. עותק חתום של בול
זה נמכר לפני פחות משנה ב-10,000 מ"ג.
הקטלוג ההונגקונגי קובע, ששווי כעת 2000
דולר של ארה"ב בלתי-חתום ו-16,000 דולר
חתום. האספנים מוזהרים, אבל, מפני זיופים
הנמכרים עם ניקבוב ובלעדיו.

ואחרון-אחרון מימי התווה ובוהו של
"המהפכה התרבותית" נחשב בול שגם הוא
מראה את מאו הגדול ביחד עם לין-פיאו
"הבוגדני". הבול לא נמכר רשמית. במכירה
פומבית שנערכה לפני שנה בארה"ב הוערך
שווי בין חמשת אלפים לששת אלפים דולר.
קרוב, לוודאי, שגם בול זה נפל קורבן
להתגוששות באולימפוס הפקינגי.

כפי שניתן ללמוד מכל הפרשה, כדאי מאד
להתחיל להתעניין בבולי סין, למרות הקושי
מבחינת פיענוח הכתב. לפחות דבר אחד
מסייע לאספן הזר: מאז אוגוסט 1970 נושאים
כל בולי סין העממית מיספר עוקב ואת
שנת-ההופעה.

ממראות שוק-הבולים בבייג'ינג

מימין: סוחרים מציעים מרכולתם
למשוטטים בשוק, שהפך לאחת
האטרקציות הגדולות לתיירים.

<p>בולי אשדוד אוספי בולים ציטכו בע"מ מכירות בולים מכל העולם ציטרון אברהם אשדוד, אזור י"א, רח' גלעד 21, טל. 08-553111</p>	<p>בולי אדי א.לופוביץ פתוח: א"ה' 10-17 שישי 10-14 רח' אחד העם 38 תל-אביב טל. 03-5601068 (פינת רח' אלנבי 112)</p>
<p>מוטי ברש-בולי דיזינגוף בולים- ישראל וחו"ל- מכירה, קניה, הערכה מטבעות ושטרות אלבומים ואביזרים המבחר הגדול ביותר בארץ!! דיזינגוף סנטר ת"א חנות 420, טל. 03-5251552, 03-5715228, פקס. 03-5715228</p>	<p>אמינות בולים, מדליות, מטבעות ושטרות קניה, מכירה והערכה בן-יהודה 55 ת"א, טל. 03-5220648, 03-223905</p>
<p>בולי גלעדי בולי ישראל (שנתונים) יבוא אלבומים בולי חו"ל חתומים בכמויות לפי נושאים וארצות, בולי חו"ל חדשים בעלי חיים, אמנות, יודיאקה וכו'. <u>קונה בולי ישראל חתומים בכמויות</u> רח' אלנבי 76 ת"א, קומה ב', טל. 03-663871</p>	<p>ב. אל פילטליקה בע"מ ת.ד. 4349 ילדים! נא לדרוש את אריוזות הבולים שלנו. כמו כן אנו ממשיכים במבצע החלפת בולי ישראל בסדרות בולי חוץ</p>
<p>נציג קטלוג BALE (באנגלית) ו- PHILEX (בגרמנית) סוכנות-משנה של הרשות הפלשתינאית PALESTINE AUTHORITY (GAZA-JERICHO) ה.ש. פילא (אורי שליט) ת.ד. 4933 ת"א 61040, טל. 03-5177466, 03-6957652</p>	<p>בולים מטבעות שטרות קניה מכירה הערכה לאספן החובב הורוביץ פתוח: 10-15. יום ה' סגור רח' אלנבי 52, תל-אביב טל. 03-5178251</p>
<p>בולי מוגרבי סוכנויות יבוא אביזרי בולאות ייצור אלבומי מעטפות, בולי ישראל ויודיאקה כל מה שתבקש מהעולם בבולים ומעטפות כולל מינויים. בולי אוטונומיה שעות הפתיחה: 10:00 - 19:00 - 16:00, בימי שלישי אחה"צ- סגור רח' פינסקר 5, תל-אביב, טל. 03-5289012, פקס. 03-5251240</p>	<p>לידרמן מטבעות, בולים, עתיקות וספרים רח' בן-יהודה 18, תל-אביב 63802 טל. 03-299453, פקס. 03-5253368</p>
<p>בולי רומנו למכירה בולי אנטרטיקה, פוקלנד, סאוט-ג'ורג'יה, נושאים, ציפורים, אוניות, אומנות וכדור-רגל. ניתן לעשות הזמנות בדאר. סוכנות בלעדית לאביזרי בולאות LINDNER מען 03-5463664, ת.ד. 23274, חנות 03-5282790</p>	<p>שניאור-בולים מבחר בולי ישראל וחו"ל, שירות חדשות לפי נושאים ומדינות, סוכנים לאלבומים ואביזרי בולאות. חיפה, יפו 40, טל. 04-512134, פקס. 04-246096</p>
<p>התאחדות בולאי ישראל הספריה הבולאית של התאחדות בולאי ישראל פתוחה לקהל בימי ג' וה' בשעות 16.00-19.30 ת.ד. 4523 ת"א 61045, טל./פקס. 03-295547</p>	<p>אליק רינק בולים ומטבעות רח' פינסקר 2, ת"א טל/פקס. 03-297192 ת.ד. 4124, מען. 03-5227922 פרסום ב"שבל" מגיע אל כלל הבולאים בארץ!</p>

אומות מאוחדות
הנוער-עיתונות (6).

אוסטרליה

נוף (1). "אירופה" (1). איגרת-אוויר, "אייירבוס" ועיט (1). גלויה לשנת הגנת הטבע, פרפר (1). ועידת שרי-התחבורה האירופים (1). "יום-הבול" (1). מינור-ברטולדשטיין (1). תערוכת אוצרות-הקרע בקרינטיה (1). 50 שנה לרפובליקה האוסטרית השניה (1). 100 שנה למועדון חובבי-הטבע (1).

אוסטרליה

יובל קרן המורשת הלאומית, חפצי-בית (4).

אזרבייג'ן

חתולי-בר (5 + גלי"ז).

איטליה

"חמשת ימי-מילנו" (1). 50 שנה לאו"ם (1). אירועי המלחמה העולמית ה-2 (9 בגלי"ז). 100 שנות-קולנוע, פדריקו פליני ורודולפו וולנטינו (4). אוצרות מוזיאונים וארכיונים (4). 100 שנה לביאנלה של וונציה (1). הבזיליקה סנטה-קרוציה בפירנצה (1). "אירופה" (2). ספורט כדורעף (1). עופות (4).

איי-שלמה

נופים ובעלי-חיים לעידוד-התיירות (4 + גלי"ז).

איסלנד

100 שנה לצבא-הישועה (1). 100 שנה לכינון עירית סיידיספירדור (1). אליפות-העולם בכדור-יד (4 + 8 בגלי"ז). יעדי-תיירות (2). "אירופה" (2).

אירלנד

"אירופה" (2). אליפות-העולם ברגבי (2 + גלי"ז). מדים צבאיים היסטוריים (4). 250 שנה לקרב בפונטנואה, הנפקה משותפת עם בלגיה (2). רכבות (4 + גלי"ז).

אנגולה

תיבות-דואר (4). תיירות (4). דינזאורים (4). 100 לועד האולימפי הבינ"ל (1). קדרות מסורתית (4). מוזיקה-חלקאות (4). שבת-קונג, בושמנים (6).

אנדורה צרפתית

"אירופה" (2). פרפרים (2). נופי-תיירות (2). כנסית-מריצ'ל (1). יובל-האו"ם (1). הצטרפות אנדורה לאו"ם (1). גביע-העולם ברגבי (1). 15 שנה לארגון "קאריטטי" (1). הצטרפות למועצת-אירופה (1). שנת-הטבע באירופה (1).

אקוודור

200 שנה להולדת המרשל אנטוניו-חוסה דה סוקרה (2). 100 שנה למות למדינאי-הסופר חואן-ליאון מרה (2). יובל בית-התרבות (2). 100 שנה להולדת הסופר-הכומר אורליו אספינוסה פוליט (1). אליפות-העולם באופניים לנוער (2).

ארגון-העבודה הבינ"ל (1). 100 למות הרופא ד"ר מיגל אנס קבסס (1). 100 שנה למות הנשיא פרנסיסקו רובלס גרסיה (1). חגי-המולד (2). הובלת-דואר (2).

ארגנטינה

חוקה חדשה (1). קונטרסים ובהם דיבוקיות בנות 25 ו-75 סנט (2). תחרויות ספורט במר-דל פלטה (5).

ארה"ב

בול-יסלילים, ציורים שונים (17), כולל 3 לדואר רשמי, למלכ"רים וללא עריכים למשלוחים המוניים). 150 שנה למדינת פלורידה (1). הטייסת בסי קולמן (1). ריצרד ניכסון (1). "יום-האדמה" (4). קופידונים (2). מיגדלי-אור (5). מרילין מונרו (1). 50 שנה לאו"ם (1). ספורט (5).

אשטנשון

נופים מלפני 100 שנה (5)

בלגיה

עידוד-הבולאות (2 + גלי"ז). יובלות (4). חגי-הפרח (3). מישחק ונופש (4).

בנגלאדש

צדפים, פנינים, חלונות (4). קדושי מאבק-העצמאות (8 בגליונות-זוטא). ירקות (6)

ברבדוס

200 שנה לגדוד הודו המערבית, מדים (5) עם שובל מרכזי בגליון

ברזיל

איגרת-אוויר, בעלי-חיים (2). יובל ארגון-החקלאות והמזון (1). אישים (3). נגד תאונות-דרכים (2). מרקוני (1). אקולוגיה (2). 100 שנה ליחסים הדיפלומטיים עם יפאן (2). חגיגות-יוני (2). 800 שנה להולדת סנטו אנטוניו (1). 100 שנה לקולנוע (2).

בריטניה

100 שנה למעצב מטוס ה"ספיטפייר" רגיילנד מיצ'ל (4 + שובל בקונטרס). "שלום וחירות" (2).

צלב-אדום (1). יובל האו"ם (2). "אביב" (5). 100 שנה לקרן המורשת הלאומית (5). קונטרסים, 200 שנה לשירות המיפוי הימי, 200 שנה להולדת סיר רולנד היל, וורה לין - זמרת המלחמה"ע ה-2 (3).

ברמודה

פירות (6)

גיברלטר

"אירופה" (4 בצמדים). יום-הנצחון (1 בגלי"ז); מישחקי-האיים (3 + קונטרס). אוניות-קרב (3 בגלי"ז).

גריזי

פרחי קמליות (5). 50 שנה לשחרור מהנאצים (6 + גלי"ז).

גריןלנד

סחלבים (2). 150 שנה למדרשה להשכלה פדגוגית (1). יובל-האו"ם (1). תיירות (2). "אירו-פה" (2). שחרור דנמרק מהנאצים (3 בגלי"ז).

גרמניה

חופש-הביטוי (1). "אירופה" (2). 100 שנה לאגודת-שילר (1). 150 שנה לכנסים הווינצנציאניים (1). 50 שנה לסוף המלחמה"ע (2 בגלי"ז). 50 שנה לשחרור מחנות-הריכוז (1 בגלי"ז). כלבים, למען הנוער (5). 100 שנה לתעלה בין הים הצפוני והבאלטי (1). 100 שנה לרדיו (1). 50 שנה לאו"ם (1).

גרנסי - אלדרני

ברכות (8 בגלי"ז וקונטרס). 50 שנה לשחרור + גלי"ז). "אירופה" (2). חי וצומח (1).

דנמרק

800 שנה לביה"ס הגבוה בארהוס (1). איים דניים (4). "אירופה" (2). 50 שנה לשחרור מהנאצים (2). חרוזים (1). תיירות (2).

הולנד

שחרור הולנד מהנאצים, סיום מלחמה"ע ה-2 ויובל-האו"ם (3). גליונות בולי-ברכות, מזלות (10). גמבורי-הצופים העולמי ותחרות-השיט (2).

הונג קונג

המורשת הכפרית (4), בגליונות בנות 10 כ"א).

וואנואטו

פריחה-היבסקוס (4).

ווייטנם

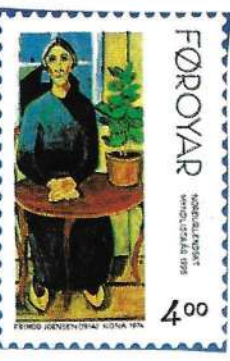
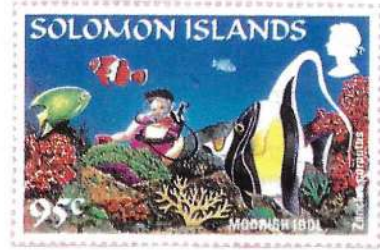
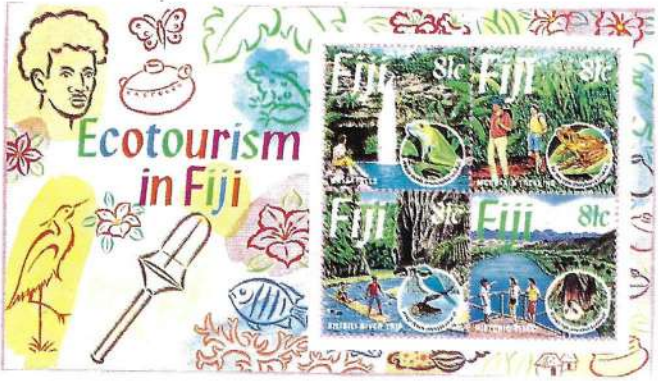
100 שנה לגילוי נגיף-הדבר ע"י אלכסנדר ירסין (1).

ווליס ופוטונה

הכנת סעודה טיפוסית (1). נוף-איים (3). 100 שנה למות לואי פסטר (1). סמל מחוז מואה (1). ועידה פסיפית (1). קוקוס (1).

מאגזין סטמט הארץ: אוסף של 100 סטמט

וויקי

700 שנה ל"בית-לורטו" (4). "אירופה" (2).
100 שנה לראדיו (1).

זימבבווה

חרקים מקומיים, מנה ב' (4).

זמביה

למשרד-העבודה הבינ"ל (2).

טאיוואן

מלחמה בסמים (2). פרחי-פיאנוניה, דיבקות (2).
100 שנה לבית-החולים האוניברסיטאי (2).

טוקלאו

מלאכת-יד, מן המנין (8). שנת-החזיר (1 בגל"ז).

טרינידד טובגו

פסלים (3).

טריסטן-דה-קוניה

תחבורה מקומית (4).

יוון

מלינה מרקורי (4).

יפן

מורשת-התרבות העולמית – פרסקו ופגודה
(2). תולדות בולי יפן, מנה ג' (2). מיפקד
האוכלוסין (1). 30 שנה לארגון המתנדבים
בחו"ל (1). שבוע הבולאות (1). תערוכת-
פרחים (1). אבני-ירוקת (2). יעור (1). תולדות
בולי יפן מנה ד' (2). כף אשיזורי (1). טירת
קנאווה (1).

לוקסמבורג

50 שנה לשחרור-המחנות וקץ המלחמה (2).
יובל-האז"ם (1). תחרויות הספורט של
המדינות הקטנות (1). הגנת-הטבע (1).

לטביה

בטיחות בדרכים (1). סמלי-מחוזות (5).
"אירופה" (2). ווייה-בלטיקה (1).

ליטא

יום-העצמאות (2). "פרש", מן המנין (1 בגל"ז)
עם (4). "11 במרס 1990-95" (גל"ז).

ליכטנשטיין

ציורי קרל פרומלט (3). בולי-ברכות (4).

מאוריציוס

תבלינים (4).

מדגסקר

חיות-טרף (7 + גל"ז). ספורט (7 + גל"ז).
חפצי-אמנות (7 + גל"ז).

מולדביה

כדורגל לקראת גביע-העולם '96 (3 + גל"ז).

מונקו

100 שנה להולדת הנסיך פייר (1). פסטיבל
הטלוויזיה (1). כנס האיגוד העולמי של
שוחרי-ילדים (1). 100 שנה להולדת מרסל
פאניול (1). 100 שנה להולדת ז'אן ז'יונו (1).
"אירופה" (2). למען הקמת מוזיאון הבולים
והמטבעות (3 בגל"ז). אלפיים שנה לעמוד-
אוגוסטוס קיסר (1). גמר אליפות האתלטיקה
(1). ועידת-הצייד (1). כינוס "רוטרי" (1).
אולימפיאדת-הנכים (1). ארבע עונות (4)
בצימדה). שנת הגנת-הטבע (1). פסטיבל
הקירקס (1). תצוגת-הכלבים (1). תחרות סדירת
הפרחים (1). קונגרס "בונוזאי" (1).

מכסיקו

125 שנה לביה"ס לעיורים (1). 300 שנה
לנזירה חואנה אינס דה לה קרוס (1). 100
שנה לקרני-הרנטגן (1). 100 שנה למות
המדינאי הקובני חוסה מרטי (1). 200 שנה
להולדת הגנרל פדרו-מריה אנאיה (1). 100
שנה להולדת הנשיא לסרו קרדנס (1). 75 שנה
למות הנשיא וו. קארנסה (1). 50 שנה לארגון
המוזון הבינ"ל (1). 40 שנה למכון למינהל ציבורי (1).

מלטה

"אירופה" (2). 25 שנה להסתדרות הגימלאים
(1). עשור מועצת-הנוער (1). קונגרס-הנשים
בביגינג (1). יובל איגוד האחיות (1). 100
למות לואי פסטר (1).

נאורו

חג-המולד (2). הצטרפות לועד האולימפי הבינ"ל (1).

נוויס

צפורים (12 בגל"ז). עופות-מים (4 + 2 גל"ז).
בולי "אהבה", וולט דיסני (8 + 2 גל"ז).

נורבגיה

50 שנה לשחרור מהנאצים (3). נופים (4) בשני
קונטרסים בני 8 בולים כ"א. 1000 שנה
לנצרות בנורבגיה (2).

ניגריה

נושאי דואר ובזק (4).

ניו-זילנד

גולף (4).

ניגריה

נושאי דואר ובזק (4).

ניו-זילנד

גולף (4).

סמואה

נופים, מן המנין חלק א' (10).

סן-מרינו

"אירופה" (2). 50 שנה לאז"ם (4). 20 שנה
לארגון-התיירות הבינ"ל (4). מרקוני, 100 שנה
לרדיו (1). 700 שנה לבזיליקה של פירנצה (2).

סנט פייר ומיקלון

עוף ארקטי (1).

סנט-קיטס

צב ירוק (4) בגליוניות של 16 עם 4 פסים
מכ"א).

ספרד

900 שנה לספר-החוקים של לוגרוניו (1).
תערוכת-הבולים הארצית "פילאטס '95" לרגל
אליפות סקי אלפיני (1 בגל"ז). מחצבים (3).
פיטריות (2). הגנת-הטבע (1). ספינות-מיפרש
היסטוריות (2) בשתי גליוניות בנות 4 כ"א).
רכבת-ה"טאלגו" (2).

פארוור

העורב הצפון-אטלנטי (2). אמנות סקנדינבית (3).

פוקלנד

עופות, מנה שמינית (4).

פורטוגל

מקצועות מן המאה ה-19 (5). אישיות-רבות,
הנפקה לאיים האזוריים (2). איגרת מבולית
לכבוד המלחין ג'ון דה-סוזה (1). 500 שנה
להולדת הקדוש ז'ואן דה-דיאוש (1).

פיסקרן

עופות, מן המנין (12).

פיג'י

נופית-יירות (4 בגל"ז).

פינלנד

נהגי-מירוצים (4 + גל"ז). יעדית-יירות (2).
חיפושית, משולש, לתערוכת-פינלנדיה (1). 250
שנה לעיר לובישה (1).

פפואה-ניו-גיני

ביקור האפיפיור (2).

צ'כיה

התקשרות עם האיחוד האירופי (1). עיצוב-
בולים (1). אישים (3).

היצע וביקוש

* מעונין למכור (או להחליף תמורת אוסף תימטי אחר) אוסף 800-500 בולים בגושא חקלאות. טל' 03-6737116, בשעות 6 עד 8 בערב.
* מעונין בבולי "אירופה" (CEPT) בלתי-חנותיים. מציע בתמורה ישראל, יוון, אוניית ואירופה. דוד כהן, הרצליה, 46606 שעה-הים 32, נוף-ים טל' 09-580486

השמה

שמו של מר מרדכי קרמר, יו"ר עמותת בולאי-חיפה, נשמט בטעות מרשימת חברי הוועד-הפועל של התאחדות בולאי ישראל, כפי שפורסמה בגליון הקודם של "שבל". בינתיים נבחר מיוזעו "מוטי" למזכיר הנהלת ההתאחדות וליו"ר ועדת-הפרסומים לקראת התערוכה העולמית בת"א ב-1998. התנצלותנו – ובכרותינו!

SHOVEL

Bi-monthly Organ of the Israel Philatelic Federation
Editor: Shlomo Shamgar
Editorial Office: 2, Pinsker St., Tel-Aviv, 61045, Israel
P.O. Box: 4523, Tel-Aviv
Phone and Fax: (972-3) 295547
Price: 9 NIS, Yearly Subscription: 45 NIS

NUMBER 15
JUNE 1995

HIGHLIGHTS

"JERUSALEM 3000": All About The Coming Big Show.
ISRAEL: Preview of September Issues; New Postmarks and Products.
JUDAICA: From Marshal Sucre to The Polgar Sisters.
CONTROVERSY: Postal Logo in Question.
TO PAY: Tax Practices in Israel, 1948.
HISTORY: The Fabulous Wiener Brothers.
FAR HORIZONS: The Awakening Chinese Market.

רומניה

"צעירי-בראשוב" (7). 75 שנה לחברת-התעופה הרומנית-הצרפתית (2). 50 שנה לשחרור מחנות-הנאצים (1).

רוסיה

50 שנה לקץ המלחמה, רוזוולט, צ'רצ'יל וסטלין בילטה (1).

שבדיה

ספורט (2). הצטרפות לאיחוד האירופי (1). "אירופה", וולט וויטמן עם ישו וסוקרטס (2) + קונטרסים עם 2 גלי"ז. ברוזן ואווז (2). בתים טיפוסיים (5 בקונטרס). פרחי-הרים (4) בצימדה). שיט ונפש (2 בצימדה). חשמליות (5 בפס אנכי).

שווייץ

מלאכת-מחשבת (4) + קונטרס, פרו פטריה). "אירופה" (2). תערוכת-הבולים הארצית "150 שנה ליונת-בזל" (4 בגלי"ז). גלויה לתערוכת-הנוער (1). אוטומטים, יונת-בזל (3).

שרי-לנקה

ביקור-האפיפיור (1). ניל מנל, שושנת-מים (1). יובל לקולג' סנט-ג'וזף (1).

צרפת

תעשיית-המתכת בלוריי (1). בולי-עתודה, נופים (4). "אירופה" (2). יערנות (1). נצחון במלחמה-י"ע, דה-גול (1). הפרלמנט (1). אמנות, פרודהון (1). נוף רמימון (1). צלב-אדום, שטיח-הקיר של סומיר (1) גם בקונטרס). גשר ניון (1). 50 שנה לארגון הסעד העממי (1) טיל "אריאן" (1).

קוקוס (קילינג)

עופות-ים (2) + גלי"ז).

קיימן

צבים (6) + גלי"ז).

קלדוניה החדשה

100 שנה למות לואי פסטר (1). נוף תיירותי (2) + שובל). 25 שנה למות דה-גול (1). ועידה פסיפית (1). מאובנים (1).

קמפוצ'אה

עופות (5) + גלי"ז).

קנדה

ארכיטקטורה (2).

קניה

גולף (4). כלי-בית (5).

קפריסין

40 שנה למאבק המחתרת נגד הבריטים (3) בפס). "אירופה" (2).

הבולים של ישראל ובוודאי ישובו לארצותיהם כידידים, שיהיו מעוניינים לרכוש ולהפיץ את בולינו. והם, בדרך כלל, במצב חומרי איתן ומסוגלים לקנות בולים ישראלים בקצב ההנפקות השנתי שלנו. אגב, זו גם הסיבה, שלא הוקצה מקום נרחב יותר למציגים מארצות מזרח-אירופה, להוציא את בולגריה, שאותה משתפים בירושלים על בסיס-גומלין, בעקבות תערוכה דו-לאומית בסופיה. בשנים קודמות היינו מעדיפים השתתפות מזרח-אירופית כדי להקל על החדרת בולינו במה שהיו המדינות מאחורי "מסך-הברזל". ארצות אלו נפתחו לפנינו ובולינו זכו שם לאהדה מרובה. אלא שאהדה לחד – ויכולת לחד. אספן ממוצע בארץ מזרח-אירופית, עם כל הרצון הטוב כלפינו, אינו מסוגל להפריש אלא פרוטות בלבד לאיסוף בולים בשפל הכלכלי השורר שם. השוק "התייבש" וההכנסה הפנויה של אספן מספיקה בקושי לרכישת הבולים המופיעים בארצו שלו. והנה עוד טעם לבכר כעת ובגדול את השוק בארצות-המערב. גם שם שורר משבר, אבל איזה הבדל!...

(סוף מעמוד 2)
הלחץ על המארגנים לשתף עוד ועוד מציגים הוא, אמנם, כבד, אך ספק אם הבולאות יוצאת נשכרת מן הגודש המרשים. שיקול זה תקף על אחת כמה וכמה לגבי תערוכה מקומית או ארצית. לא קשה להבין לליבם של אספנים מקומיים המבקשים להתפאר, בצדק, בארצותיהם, אבל מה לעשות ואי-אפשר להענות לכולם לפי דרישותיהם. לגבי "ירושלים 3000" קיימים שיקולים נוספים להבלית השתתפות אירופית: ראשית, ההיבט התעמולתי. חשוב לנו כל צעד המבצר בעיני העולם את מעמדה של ירושלים כבירת ישראל ולכן אנו מארחים בולאים מצטיינים מצרפת, גרמניה ולוקסמבורג. אולם, מעל ומעבר לאספקט המדיני, אלה הן גם מדינות מובילות בעולם הבולאי, מדינות שיש לנו מה ללמוד מהישגיהן ומרמתן. תערוכה כמו "ירושלים 3000" נועדה גם לקידום הבולאות המקומית מבחינה חינוכית, איך לאסוף, איך להציג. ובל נשכח, שהאורחים אשר יבואו ממערב-אירופה גם ייחשפו אצלנו להיכרות יסודית יותר עם

אולטראצ'יב לאוס אא הפצ'יו

כרטיס'ים Audio

Sound Blaster 2.0

כרטיס קול משתלב PC, המאפשר הפעלת לומדות ומשחקים המיועדים להפעלה בתמיכת Sound blaster. מעשיר את הלומדות והמשחקים בעולם עשיר של צלילים ומגביר את עוצמת החוויה.

Sound Blaster Pro

כרטיס קול סטריאופוני משתלב PC. הכרטיס מיועד למקצוענים ומאפשר השמעת מוזיקה איכותית בנוסף לאפשרויות עריכה ברמה גבוהה.

Sound Blaster 16

כרטיס קול סטריאופוני משתלב PC. הכרטיס מיועד למוזיקאים ואנשי קול מקצועיים ומאפשר יישומי מולטי מדיה מיוחדים.

Sound system Gold 16

כרטיס לעריכה והשמעת מוזיקה סטריאופונית ברמה ואיכות גבוהים. תומך במשחקים ולומדות המתוכננים לכרטיסי קול, להגברת החוויה החינוכית.

Audio Blaster Plus

כרטיס קול סטריאופוני המשתלב במחשב PC ותומך בלומדות ובמשחקים המיועדים לכרטיס קול.

כרטיס'ים Video וטלוויזיה

VB-FS 200

כרטיס וידאו המאפשר הצגת תמונות וידאו על גבי מוניטור המחשב. כמו כן מאפשר הכרטיס ביצוע אפקטים מיוחדים תוך כדי לכידת תמונות בודדות מהסרט.

Video Blaster (SE)

כרטיס וידאו המאפשר הצגת תמונות וידאו על גבי מוניטור המחשב. הכרטיס מיועד למקצוענים ומאפשר ביצוע אפקטים מיוחדים ברמה גבוהה ביותר תוך כדי לכידת תמונות בודדות מהסרט.

Video Gold Sys

כרטיס וידאו המאפשר עריכת סרט מלא.

Movie Blaster Pro

כרטיס וידאו המאפשר הצגת וידאו או טלוויזיה על גבי מוניטור המחשב בגודל משתנה. הכרטיס מאפשר עיבוד תמונות ברזולוציה גבוהה, שילובי טקסט, אנימציה ועוד.

תוכנות ★ מחשבים ★ ציוד הקפי
מפיץ מורשה למחשבי מקינטוש

רח' הירקון 8 בני-ברק 51261, טלפון: 03-6197002, פקס: 03-6197003

